

8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günüdür

Təhsil millətin gələcəyidir!

Heydər Əliyev

Heydər Əliyev

Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin
orqanı

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

8 mart 2024-cü il №07 (9065) | www.muallim.edu.az muallim@edu.gov.az

Prezident qadınları təltif etdi

Dövlət başçısı İlham Əliyev 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında səmərəli fəaliyyətlərinə görə bir qrup şəxsi "Tərəqqi" medalı ilə təltif edib

Prezident İlham Əliyev: Güzəlliyi, zərifliyi və nəcibliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları tariximizə parlaq səhifələr yazıblar

44 günlük Vətən müharibəsindəki fədakarlıqları ilə bu gerçəyi bir daha sübuta yetirmişlər

Azərbaycan xalqı hər zaman qadına dərin ehtiram bəsləmiş, ana haqqını uca tutmuşdur. Ölkəmizdə dövlət qadın siyasətinin başlıca prinsipləri bu xüsusiyyət zəminində formalaşmışdır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Prezident İlham Əliyevin 8 Mart — Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlara təbrik məktubunda yer alıb.

Məktubda bildirilib ki, zəngin mənəvi-əxlaqi sərvətlərimizin qorunub saxlanması və günümüzə qədər yaşadılması analarımızın adı ilə sıx bağlıdır. Güzəlliyi, zərifliyi və nəcibliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları, həmçinin hünər və igidlik göstərərək tariximizə parlaq səhifələr yazmışlar. Onlar tələpəli bütün sınaqlarında həmişə cəmiyyətimizə əsl mənəvi dayaq olmuş, 44 günlük Vətən müharibəsindəki fədakarlıqları ilə bu gerçəyi bir daha sübuta yetirmişlər.

"Xalqımıza xas ənənəvi ailə dəyərlərinə sadıq qalan çağdaş Azərbaycan xanımları, eyni zamanda, güclü müasirlik duyğusuna və yenilikçi təbiətə sahibdirlər. Mədəni tərəqqi yolunda əzmlə çalışmış maarifpərvər sələflərinin yaradıcı düşüncəli davamçıları kimi onların hazırkı yüksək ictimai nüfuzu və səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, elm sahələrindəki mühüm nailiyyətləri ölkəmizin hərtərəfli inkişafını səciyyələndirən amillərdir.

Biz müstəqillik dövrümüzün şəərəfli və qürurverici mərhələsindəyik. İnanıram ki, Azərbaycan qadınları gənc nəslin Vətənə, milli ideallarımızın təcəssümü olan dövlətçiliyimizə sədaqət ruhunda yetişməsinə bundan sonra da xüsusi diqqətdə saxlayacaq, cəmiyyətin yüksəlişinə ahəngdarlıq qazandıran dolğun sosial-mədəni fəaliyyətləri ilə parlaq gələcəyimizə naminə quruculuq işlərində yaxından iştirak edəcəklər", - deyərək məktubda, həmçinin qeyd olunub.

"Güclü tədqiqat qrupları yaratmalı, gəncləri bu prosesə cəlb etməliyik"

Aygün Azadova:

"Universitetlərin tədqiqat yönümlü olması vacib amillərdən biridir"

Düşünürəm ki, yüksək keyfiyyətli tədqiqat işlərinin aparılması, gənc alimlərin stimullaşdırılması və bu prosesə cəlb edilməsi məsələlərinin xüsusilə vurğulanması çox vacibdir. Çünki bunlar elmin inkişafına təkən verən mühüm məqamlardandır. Universitetlərimizin tədqiqat yönümlü universitetə çevrilməsi prosesinə başlanılması, yeni yaradılacaq universitetlərin tədqiqat yönümlü olması vacib amillərdən biridir. Dünya praktikasında ali təhsil müəssisələrinə baxsaq bunları açıq görə bilərik.

Bax səh. 2

Dərsə hazır olmaları ən gözəl hədiyyəsi oldu

Səhibə Abbasova:

"Qadınlar üçün dəyərli olan gündən şagirdlərimi stimullaşdırmaq üçün istifadə etdim"

"Söz vaxtına çəkər, deyiblər, 8 mart ərəfəsində həmin sifə müraciət etdim. Soruşdum ki, kim məni təbrik etmək istəyir? Hamısı bir-birinin üzünə baxıb əlini qaldırdı. Əksəriyyətinin əli havada idi. Dedim, məni təbrik etmək istəyən növbəti dərsə hazırlıqlı gəlsin, "5" alan məni təbrik etmiş olacaq. Gözlədiyimdən də yaxşı nəticə almışdım, özünün "5" qiymətini mənə hədiyyə edən şagirdlərimin sayı həddindən çox oldu. Sınıfda 22 şagird təhsil alırdı, hər biri o gün hazırlıqlı idi.

Bax səh. 6

"Peşə təhsilinə marağım məni bu sahəyə gətirdi"

Salatin Mərdanova:

"Dövlət Programı çərçivəsində xaricdə doktorantura təhsili almaq istəyirəm"

"Peşə təhsili müəssisələrinə böyük marağım məni buraya gətirib çıxartdı. Əsas hədəfimiz peşə təhsilində oxuyan tələbələrin buraxılış imtahanlarına hazırlanması və təhsillərini davam etdirmələri üçün şərait yaratmaqdır. Özümü tədrisi ingilis dilində aparılan auditoriyada görürəm. Bu planımı qısa zamanda reallaşdırmağı düşünürəm. Təbii ki, dövlətin yaratdığı başqa imkanlardan da yararlanmaq istəyirəm. Məsələn, Dövlət Programı çərçivəsində xaricdə doktorantura təhsili almaq hədəfimdər".

Bax səh. 6

Elm və təhsil sahəsində inteqrasiyanın rolu

"Bizim həm elm, həm də ali təhsil sahəsində təşəbbüslərdən biri konsolidasiya təşəbbüslərimiz davam etməlidir. Bizim əsas məqsədimiz ölkəmizə məxsus elmi birləşdirmək və onu daha düzgün inteqrasiya etməkdir"

"Biz elm sahəsində yeni maliyyələşmə, adambaşına maliyyələşmə sistemini keçirik. Adambaşına maliyyələşmə mexanizmləri nəticəsində 2012-ci illərə nisbətən ali təhsil müəssisələrində təhsilalanların sayı artıb"

"Biz "Məqalə yazsanız sizə mükafat verəcəyik" modelindən "Maliyyə ayıraq ki, siz məqalə yazsanız" modelinə keçmək istəyirik. "Düşünürəm ki, bu, olduqca vacib dəyişiklikdir və bizim builki dəyişiklik etmək istədiyimiz istiqamətlərdən biridir"

"İnanıram ki, bizim elmimiz məhz bu dövrdə Azərbaycan tarixinin zəfərində irəliləyə doğru gedəcək. Elmimizdə də düşünürəm ki, qazanacağımız zəfər məhz həmrəylik, birlilik, qarşılıqlı dialoq və anlaşmanın nəticəsi olacaq"

Elm və Təhsil Nazirliyi bu sahədə təşəbbüslərə və irəliləyə doğru addım atmağa dəstək olacaq

Elmi bazalara çıxış

Elmin rəqəbətliyi mövzusunda danışıqdan nazir qeyd edib ki, bu istiqamətdə görülən ən mühüm işlərdən biri Azərbaycanın bütün elmi müəssisələrini, o cümlədən ali təhsil müəssisələrini "Scopus" və "Wef of Science" məlumat bazalarına çıxış əldə etməkdir. E.Əmrullayev inandığını bildirib ki, bu, alimlərimizi sevinciklə yanaşı, praktik olaraq daha yaxşı fəaliyyət göstərmələri üçün kömək edir. Nazir əlavə edib ki, ETN nəzdində olan ali təhsil müəssisələrində 2024-cü ildən hom elmi-tədqiqatların, həm də elmin yaxşılaşması üçün 8 milyon manat ayrılması məqsədi artıq həll olunub. "Bu vəsaitin müqabilində hər hansı nəticə görürüksə, bu vəsaiti gələcəkdə artırmaq üçün bir zəmin yaratmış oluruq".

Nazir qeyd edib ki, "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nda ali təhsil müəssisələrini rəqəbət qabiliyyətliliyinin artırılması üzrə konkret vəzifələr müəyyən edilib. 2026-cı il reytinglərində ölkəmizin 3 ali məktəbinin dünyanın 800 ən yaxşı universiteti arasına düşməsi nəzərdə tutulub. Hazırda ölkəmizin iki universiteti ötən il təxminən 1100-1200, bir universiteti isə 1200-1400 arasında reytingə düşüb.

E.Əmrullayev əlavə edib ki, ayrılan vəsaitlərin alimlərin əməyinin qiymətləndirilməsinə xərclənməsinin, onların ali təhsil müəssisələrində çalışmasının tərəddarıyır. Həmin alimlərin ali təhsil müəssisələrində işləməsi mütləq deyil. Elm və təhsil müəssisələri arasında bağlanmış müqavilələr imkan verir ki, həmin müəssisə alimin əməkhaqqısını maliyyələşdirə bilsin.

Nazir əlavə edib ki, biz "Məqalə yazsanız sizə mükafat verəcəyik" modelindən "Maliyyə ayıraq ki, siz məqalə yazsanız" modelinə keçmək istəyirik. "Düşünürəm ki, bu, olduqca vacib dəyişiklikdir və bizim builki dəyişiklik etmək istədiyimiz istiqamətlərdən biridir".

Nəşrlərlə bağlı da fikirlərini bölüşən nazir qeyd edib ki, maliyyə çərçivəsində ayrı-ayrı jurnalları, məqalələrin maliyyələşdirilməsini planlaşdırırıq. "Burada iki yanaşma var. Biz bir tərəfdən, ali məktəbin muxtariyyətini tanıyıraq, qorularına hörmətlə yanaşırıq. Ali məktəbin qorunması səlahiyyətini tanıyıraq. Digər tərəfdən, ali məktəbin Elmi Şurası müəyyən etməlidir ki, əlində olan vəsaiti tədqiqata, yoxsa ikili diploma xərcləməyə istəyir. Tədqiqata xərcləməyə istəyirsə, bizim müəyyən etdiyimiz çərçivə və qaydalarla xərclənməsinə nəzarət edəcəyik".

Elmdə Türkiyə yolu

Emin Əmrullayev Azərbaycan elminin inkişafından danışıqdan qeyd edib ki, Türkiyənin ali təhsil müəssisələrində bir çox azərbaycanlı alimlər fəaliyyət göstərir. "Həmin alimlər vaxtilə məhz Azər-

baycandan gələn insanlardır. Həm Türkiyədə, həm də digər ölkələrdə yaşayan alimlərimiz qayıdıb və ya qayıtmadan universitetlərimizə töhfə vermək istəklərini bildirirlər. Bir çoxları Azərbaycana gəlirlər. Azərbaycan elminin inkişafının ən qısa yollarından biri də həm məsəfə, həm dil, həm də orada azərbaycanlıların yaşaması, infrastruktur baxımından Türkiyə ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıqdır. Qəbul etməliyik ki, Türkiyənin Elmi və Texnoloji Tədqiqat Şurasının (TÜBİTAK) elmi layihələrinin maliyyələşdirilməsi mexanizmləri bizdə olan sistemlərdən bir neçə il irəlidedir. Hansısa nəticələr əldə etmək istəyirsə, bir sistem inteqrasiya olunmaq inkişaf üçün qısa yollardan biridir. TÜBİTAK-la bir yerdə ən qısa zamanda Azərbaycan ali təhsil, elmi tədqiqat müəssisələrini Türkiyədən olan tədqiqat platformalarına inteqrasiyanı təmin edə bilərik. Yeni qarşılıqlı əsasında maliyyələşmə olarsa, azərbaycanlı alim öz töhfəsini verə bilsin. Bu, əlavə maliyyə deməkdir. Elm və Təhsil Nazirliyi olaraq biz TÜBİTAK-la elmi layihələrin maliyyələşdirilməsini təmin etməyə hazırıq".

Elmdə gəncləşmə

Emin Əmrullayev çıxışında mühüm məqamlardan biri gənclərin elmə cəlb olunması ilə bağlı olub. Nazir qeyd edib ki, onlara vəd verməkdənsə, səlahiyyət və kifayət qədər maliyyə verməliyik ki, onlar nələrsə edə bilsinlər. Nazir bu nöqtəyi-nəzərdən ölkə başçısının müvafiq sərəncamları ilə icra olunan xaricdə təhsil üzrə dövlət proqramlarını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, artıq bizim Proqram məzənlərimiz, PhD məzənlərimiz geriyyə qayıtmağa başlayıb. "Əsas məsələ odur ki, qayıdanlar nə edir? Bu sual özümləyə verməliyik və bu sualın praktiki əhəmiyyəti olmalıdır. Onların təhsilində Dövlət Neft Fondundan müvafiq həcmdə investisiya qoyulub. Əgər tələbini xaricə təhsil almağa göndərmişiksə, qayıdıb gələnlərə müvafiq işləri, vəzifələri verməliyik. Bu, artıq öz nəticələrini verməlidir".

...sözün əməli

Çıxışının sonunda nazir bildirib ki, vacib məsələ sözün əməli keçməkdir. "İnanıram ki, bizim elmimiz məhz bu dövrdə Azərbaycan tarixinin zəfərində irəliləyə doğru gedəcək. Və gənc və ya yaşlı nəsillər, fərqi yoxdur, Azərbaycanın qarşısında olan bütün qələbələrini məhz insanların yaşadığını, mənsubiyyətdən asılı olmayaraq birlikdə və həmrəyliklə qazanıb. Elmimizdə də düşünürəm ki, qazanacağımız zəfər məhz həmrəylik, birlilik, qarşılıqlı dialoq və anlaşmanın nəticəsi olacaq".

AMEA-nın Ümumi iclasında səslənən fikirlərlə bağlı gənc alimlərimizin münasibətini öyrəndik.

"Güclü tədqiqat qrupları yaratmalı, xaricdə təhsil almış gəncləri bu prosedura cəlb etməliyik"

Aygün Azadova,
Böyük Britaniyanın Essex Universitetinin doktorantı

- AMEA-nın Ümumi yığıncağında müzakirə edilən məsələlərlə tanışam. Düşünürəm ki, orada yüksək keyfiyyətli tədqiqat işlərinin aparılması, gənc alimlərin stimullaşdırılması və bu prosedura cəlb edilməsi məsələlərinin xüsusilə vurğulanması çox vacibdir. Çünki bunlar elmin inkişafına təkan verən mühüm məqamlardandır. Düşünürəm ki, universitetlərimizin tədqiqat yönümlü universitetə çevrilməsi prosesinə başlanılması, yeni yaradılacaq universitetlərin tədqiqat yönümlü olması vacib amillərdən biridir. Dünya

praktikasında ali təhsil müəssisələrinə baxsaq bunları açıq görə bilərik.

Birincisi, ali təhsil müəssisələri sərbəst fəaliyyət göstərməli, orada azad tədqiqat aparmaq mühiti və şəraiti yaradılmalıdır. İkincisi, maliyyə məsələsidir. Maliyyə olmazsa, universitetlər çətinliklə üzləşəcək və bu da birbaşa təhsilə və aparılan tədqiqatlara təsir göstərəcək.

Burada maliyyə məsələsində bir məqamı qeyd etmək istərdim. Universitetlərdə maliyyə ayrılmaqla yanaşı, universitetlər də maliyyə axtarmaq imkanını və bacarığını malik olmalıdır. Biz universitetlərimizdə belə imkan və bacarığı yaratmaq üçün düşünürəm ki, güclü tədqiqat

qrupları yaratmalı, xaricdə təhsil almış gəncləri bu prosedura cəlb etməliyik. Məsələn, Essex Universitetinin tərkibində ayrıca tədqiqatlar Aparan Sosial və İqtisadi Tədqiqat İnstitutu fəaliyyət göstərir, eyni zamanda hər departamentdə professor-müəllim heyəti öz tədqiqat layihələri üçün qrant layihələrinə müraciət etmək imkanına malikdir. Yəni, universitetlərin belə bacarığı malik olmasına da önəm verilməlidir.

"Elmlə təhsilin tam vəhdətinin yaradılmasına böyük ehtiyac yaranıb"

Künül Qəhrəmanova,
Elm və Təhsil Nazirliyinin akademik Əli Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutunun doktorantı

- Son illər ölkəmizdə elm və təhsil sferasında dünya elminə inteqrasiya prosesinin sürətləndirilməsinə, elmlə təhsilin tam vəhdətinin yaradılmasına böyük ehtiyac və tələbat yaranıb və bu istiqamətdə müəyyən işlər görülməkdədir. Artıq bir çox elmi müəssisələrin, tədqiqat universitetlərinin, həm də alimlərin global elmi bazalara, dünya elektron elmi kitabxanalarına çıxış imkanını təmin edilib.

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev AMEA-nın Ümumi yığıncağında çıxışı zamanı elmdə olan gənclərə hərtərəfli dəstək göstərməli olduğunu vurğulayıb, xaricdə təhsil alaraq qayıdan məzunlara müvafiq səlahiyyətlərin,

işlərin verilməsinin daha önəmli olduğunu qeyd edib. Elm-təhsil müəssisələrində tədqiqatların keyfiyyətini və kəmiyyətini artırılması məqsədilə yeni maliyyə sisteminin tətbiqi və elmdə fəaliyyəti ilə fərqlənən elm adamlarının daha yüksək əməkhaqqı almaları da bir növ elmə marağı artıran amillərdəndir.

Hesab edirəm ki, Azərbaycan elminin dünya elminə inteqrasiyasını təmin etmək üçün tədqiqat institutlarında prioritet sahələr üzrə beynəlxalq laboratoriyaların yaradılması, gənc alimlərin müstəqil beynəlxalq tədqiqat qruplarına cəlb olunmaları, xarici ölkələrdə olan tanınmış alimlərimizin yanına qısa və ortamüddətli təcübə keçməyə göndərilməsi önəmlidir. Eyni zamanda, tədqiqat institutlarında mövcud laboratoriyalarda müasir cihaz və avadanlıqlarla yanaşı, o ci-

"Elmin inkişafı üçün beynəlxalq əməkdaşlıq çox önəmlidir"

Orxan Kərimzadə,
ADA Universitetinin dosenti, Dövlət Proqramı məzunu

- Dövlət Proqramı sayəsində Azərbaycanın təhsil sistemi və elmi araşdırmaların səviyyəsi xarici təcübələrə zənginləşir, beynəlxalq standartlara uyğunlaşır. Proqramın məzurları ölkəyə qayıtdıqda müxtəlif sahələrdə yenilikləri tətbiq etməklə, Azərbaycanın sosial və iqtisadi inkişafına önəmli dərcədə töhfə verirlər. Bu, həmçinin Azərbaycanın beynəlxalq arenada rəqəbətqabiliyyətinin artmasına və elmi-texniki potensialının güclənməsinə yol açır.

Elmi-tədqiqat qrupları qrantların verilməsi, bilik və yenilikçiliyin təşviqi, elmi araşdırmaların stimullaşdırılması və ölkənin iqtisadi və sosial inkişafına töhfə verən innovasiyaların inkişafı üçün həyati əhəmiyyətə malikdir. Qrantlar alimlərə və tədqiqatçılara maliyyə dəstəyi təmin edərək, onların yeni fi-

hazları mükəmməl bilən müəssisəni çatışmazlığı mövcuddur. Sözsüz ki, bütün bu çatışmazlıqların həlli üçün zaman və maddi dəstəyə ehtiyac vardır.

Ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" çərçivəsində işğaldan azad edilmiş torpaqlarda yeni məktəblərin tikilməsi, Xankəndidə Qarabağ Universitetinin yaradılması, elm və təhsilin inkişafına yönələn digər addımlar elmimizin xeyalımızın önündə gedə bilməsi üçün əsaslı zəmin, böyük ümid yaradıb.

tutları, universitetlər və elmi mərkəzlərlə əlaqələri asanlaşacaq. Bu əməkdaşlıq ölkədəki elmi tədqiqatlara yenilikçi yanaşmaların, xaricdə əldə edilmiş müasir metodologiyaların və texnologiyaların tətbiq edilməsinə yol açacaq. Nəticədə, Azərbaycanın elmi bazasının güclənməsi, elmi tədqiqatların beynəlxalq standartlara uyğunlaşması və ölkənin dünya elmi icması ilə inteqrasiyası sürətlənəcək. Bu təşkilatlanma, həmçinin ölkənin iqtisadi və sosial inkişafına töhfə verən elmi araşdırmaların stimullaşdırılmasında mühüm rol oynayacaq, innovasiya və texnoloji inkişafı qabaqcıl dünya təcrübəsi ilə zənginləşdirəcək.

Oruc MUSTAFAYEV

Türkiyənin Ali Təhsil Şurasının sədri Azərbaycana səfər edib

Təhsil sahəsində əməkdaşlığın cari vəziyyəti, Türkiyə—Azərbaycan Universitetinin yaradılması məsələləri müzakirə olunub

Türkiyə Respublikasının Ali Təhsil Şurasının sədri Erol Özvar martın 5-dən ölkəmizdə səfərdədir.

Erol Özvar səfərinin ilk günündə elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevlə görüşüb. Görüş zamanı təhsil sahəsində müxtəlif istiqamətlər üzrə əməkdaşlığın cari vəziyyəti, həmçinin Türkiyə—Azərbaycan Universitetinin yaradıl-

ması məsələləri müzakirə olunub.

Erol Özvarın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin ikinci günündə qonaqlar Fəxri xiyabını ziyarət ediblər və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məzarı önünə gül dəstələri düzüblər.

Daha sonra Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda

mübarizədə şəhid olanların xatirəsi anılıb, məzarları üzərinə qərənfillər qoyulub. Bununla yanaşı, “Türk şəhidliyi” abidəsi ziyarət olunub.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti Azərbaycan Texniki Universitetində də olub.

Nümayəndə heyəti həmçinin STEAM İnnovasiya Mərkəzini ziyarət edib və mərkəzdə yaradılan şəraitlə tanış olub.

Elm və təhsil nazirinin Abşerondakı vətəndaş qəbulunun vaxtı dəyişdirilib

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev 15 mart tarixində Abşeron rayonunda keçirilməsi nəzərdə tutulan vətəndaş qəbulunun vaxtı dəyişdirilib. Belə ki, qəbul martın 14-də keçiriləcək.

Qəbulda Sumqayıt şəhəri, Abşeron,

Xızı və Qubadlı rayon sakinlərinin iştirakı nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, qəbulda yalnız müvafiq qaydada müraciət etmiş şəxslər iştirak edəcəklər.

Nazir müavini Qəbələdə bir sıra təhsil müəssisələrində olub, vətəndaş qəbulu keçirib

Elm və təhsil nazirinin müavini Kənan Kərimzadə Qəbələ və İsmayıllı rayonlarına səfər edib.

Martın 6-da nazir müavini Əvvəlcə İsmayıllı və Qəbələdə yerləşən dövlət peşə təhsili mərkəzlərinə baş çəkib, onların maddi-texniki bazası ilə tanış olub, müəssisələrin ərazisinə, o cümlədən emalatxanalar, sinif otaqları və yataqxanaya baxış keçirib.

Kənan Kərimzadə eyni zamanda tədris prosesində iştirak edib. Nazir müaviniyə mərkəzlərdə mövcud olan ixtisaslar barədə də məlumat verilib.

Daha sonra nazir müavini Qəbələ Dövlət Peşə Təhsili Mərkəzində arıçılıq ixtisası üzrə təhsil alan 73 yaşlı Musa Mahmudovla görüşüb və ölkəmizin ən yaşlı tələbəsinə təhsil həyatında uğurlar arzulayıb.

Nazir müavini sözügedən müəssisələrdə peşə hazırlığının əhatəliliyi və səmərəliliyinin artırılması, işgötürənlərin peşə təhsili prosesində yaxından iştirakı, ölkə iqtisadiyyatı üçün rəqabətqabiliyyətli ixtisaslı kadrların hazırlanmasının vacibliyini qeyd edib və bununla bağlı mərkəz rəhbərlərinə müvafiq tapşırıqlar verib.

Elm və təhsil nazirinin müavini Kənan Kərimzadə martın 7-də Qəbələ rayonunda vətəndaş qəbulu keçirib.

Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin rayon mərkəzində yerləşən abidəsi ziyarət edilib, önünə gül dəstələri düzülüb.

Sonra yeni istifadəyə verilmiş Zaraqan kənd 1 nömrəli tam orta məktəbdə vətəndaş qəbulu keçirilib. Qəbulda Qəbələ, Şəki, Qax və regionun digər rayonlarının sakinləri iştirak ediblər.

Nazir müavini vətəndaşlar tərəfindən edilən hər bir müraciətin operativ olaraq araşdırılması, qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun şəkildə həlli ilə bağlı tapşırıqlar verib.

Ardınca Zaraqan kənd 1 nömrəli tam orta məktəbdə antiterror əməliyyatı zamanı şəhid olmuş Qəbələ rayonu Mirzəbəyli kənd sakinini, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mayoru Xəyyam Səmədovun övladları və şəhid Məhəmməd Qarayevin anası texnologiya müəllimi Könül Qarayeva ilə görüş keçirilib, şəhidlərimizin xatirəsi yad edilib.

Daha sonra Kənan Kərimzadə Qəbələ rayonunda udilərin məskunlaşdığı Nic qəsəbəsində yerləşən Nic qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbin yeni tikilmiş binasına baxış keçirib, müəllim və şagirdlərlə görüşüb.

Peşə təhsili alan 73 yaşlı tələbə

Musa Mahmudov Qəbələ Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində “Arıçılıq” ixtisası üzrə təhsil alır

Bildiyimiz kimi, ömürboyu təhsil əmək bazarının tələbinə uyğun formalaşmış cəmiyyətdə baş verən iqtisadi, elmi, texnoloji dəyişikliklərə çevik uyğunlaşmanı təmin edir. Texnoloji dəyişikliklərin təsiri altında peşələr daim dəyişir, onların əmək funksiyaları yenilənir. Əvvəllər müəyyən bir iş üçün lazım olan bacarıqlar günümüzdə yetərli olmaya bilər. İşçilər çalışdıqları iqtisadi sektorun sürətli tempi ilə ayaqlaşmaq üçün daim yeni bilik və bacarıqlar əldə etməli olurlar. Artıq əmək bazarına cəlb olunmuş şəxslərin yenidən təhsilə qayıdaraq yeni yaranmış peşələrə yiyələnmələri zərurətə çevrilir. Ömürboyu təhsil əmək bazarında rəqabət aparmaq qabiliyyətini təmin edir. Hər hansı səbəbdən əmək bazarını tərk etməyə məcbur

olmuş şəxslərə yenidən əmək bazarına qayıtmaq imkanı verir.

73 yaşlı Musa Mahmudov da “ömürboyu təhsil” konsepsiyasına əməl edənlərdən biridir. O, 1951-ci ildə Qəbələnin Vəndam kəndində doğulub. Ölkəmizdə peşə təhsili alan ən yaşlı tələbədir. Qəbələ Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində “Arıçılıq” ixtisası üzrə təhsil alan Musa Mahmudov 2004-cü ildən arıçılıqla məşğuldur. Əvvəllər arılarını Mingəçevirdə saxlayar və ətraf bölgələrə aparardı, son 11 ildir ki, arılara Vəndamda baxır və hazırda 60 arı ailəsi var. Özü ana arı yetişdirir, arıların artırılmasında və ana arının dəyişdirilməsində iştiraf edir.

Musa Mahmudov Qəbələ Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində arıçılıq ixtisasının açılmasına ən çox sevinənlərdən biridir. Çünki o, arıçılıq praktik bacarsa da, onun digər sirlərini zəif bilirdi. Ona görə də bu yaşında tələbə olmaq arzusunun reallaşdığıdır. Hazırda qrupun ən fəal tələbələrindən biridir. Yaşı 70-i keçsə də, təhsil almaq, bilik və bacarıqlarını artırmaq yolunda yorulmadığını bildirir.

Macarıstanda təhsil almaq üçün illik 200 təqaüd ayrılacaq

Elm və Təhsil Nazirliyi ilə Macarıstanın Xarici İşlər və Ticarət Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb

Martın 1-də Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə Macarıstanın Xarici İşlər və Ticarət Nazirliyi arasında 2024–2026-cı illər üçün “Stipendium Hungaricum” proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Memorandum elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsəni və Macarıstanın təhlükəsizlik siyasəti və enerji təhlükə-

sizliyi üzrə dövlət katibi Peter Staray tərəfindən imzalanıb.

Memoranduma əsasən, “Stipendium Hungaricum” proqramı çərçivəsində Macarıstanda macar və ya xarici dildə təhsil almaq üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına illik 200 təqaüdü ayrılması nəzərdə tutulub. Bununla yanaşı, Azərbaycan tərəfi Macarıstan vətəndaşlarına ölkəmizin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində təhsil almaq üçün hər il 10 təqaüd ayırır.

Qeyd edək ki, Anlaşma Memorandumunun məqsədi uzunmüddətli perspektivdə iki ölkə arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dəstək göstərmək, bununla da biliklərə əsaslanan cəmiyyətin inkişafına və ali təhsil sahəsində faydalı əməkdaşlığa töhfə verməkdir.

Azərbaycan və Macarıstan arasında ilk konsulluq məsləhətləşmələri keçirilib

Macarıstanın paytaxtı Budapeşt şəhərində Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) və Macarıstanın Xarici İşlər və Ticarət Nazirliyi arasında ilk konsulluq məsləhətləşmələri keçirilib.

Məsləhətləşmələrdə XİN-in Konsulluq İdarəsinin rəisi Emil Səfərovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin üzvləri, Azərbaycan Respublikasının Macarıstanda fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Tahir Tağızadə, o cümlədən Elm və Təhsil Nazirliyi yanında Elm və

Ali Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdiri Müjdat Həsənov iştirak ediblər.

Məsləhətləşmələr zamanı Macarıstanla konsulluq sahəsində əməkdaşlığın cari vəziyyəti və inkişaf perspektivləri, həmçinin “Stipendium Hungaricum” proqramı çərçivəsində Macarıstanda Azərbaycan vətəndaşlarının təhsilinin təşkili, viza və miqrasiya, kvota yerlərindən istifadənin tam təmin olunması məsələləri müzakirə olunub.

Uğur hekayəsi

“Birlikdə yarışdıq, qalib olduq”

“Kod saati: Rəqəmsal gələcəyə addım 2023” müsabiqəsinin 30 qalibi mükafatlandırıldı

Hər yeni layihə kimi pilot olaraq bir neçə məktəbdən başlamışdı. Artıq 50-dən çox şəhər və rayonda 400 mindən çox şagirdi birləşdirir. Çox qısa zamanda ölkə məktəblilərinin yarından çoxunu əhatə edəcək. Söhbət 2017-2018-ci tədris ilindən start götürən “Rəqəmsal bacarıqlar” layihəsindən gedir. Elm və Təhsil Nazirliyinin “Alqoritika” Beynəlxalq Riyaziyyat və Programlaşdırma Məktəbi ilə birgə həyata keçirdiyi “Kod saati” müsabiqəsi məktəblilər arasında kompüter elmlərinin, proqramlaşdırmanın təbliği və gənc nəslin bu sahəyə olan marağının artırılmasına xidmət edir və 2017-ci ildən keçirilir. Martın 4-də layihə çərçivəsində həyata keçirilən “Kod saati” müsabiqəsinin final mərhələsi keçirildi. Heydər Əliyev Mərkəzində baş tutan təntənəli final tədbiri onlarla şagird üçün yaddaqalan oldu...

“Kod saati: Rəqəmsal Gələcəyə Addım 2023” müsabiqəsinin seçilənləri

2023-2024-cü tədris ilində həyata keçirilən “Kod Saati: Rəqəmsal Gələcəyə Addım 2023” müsabiqəsinə ümumi təhsil məktəblilərinin 5-9-cu sinifləri üzrə 28157 şagird qoşulub.

Müsabiqənin ötən il dekabrın 25-də yekunlaşan II mərhələsinin nəticələrinə görə, bu mərhələyə keçən 4000 şagirddən 132 nəfəri finala vəsiqə qazanıb. Onlardan 62 nəfər Bakı şəhərində, 70 nəfər isə rayon və şəhərlərdə yerləşən məktəblərin şagirdləridir.

Beləliklə, finalda mübarizə 132 şagirddən təşkil edilən 25 komanda arasında gedib. 16 komanda 5-7-ci sinif şagirdlərindən ibarət kateqoriyaya üzrə yarışıb, 9 komanda isə 8-9-cu sinif şagirdlərindən ibarət komandada mübarizə aparıb. Final mərhələsinin qalibi olan 6 komandada 30 şagird təmsil olunub. Qalib olan 3 komanda 5-7-ci, 3 komanda isə 8-9-cu siniflərdə də oxuyan şagirdlərdən təşkil edilib.

Final mərhələsinin qaliblərindən biri Davud Rzayevdir. O, Bakı Avropa Liseyinin VI sinif şagirdidir. “Kod Saati: Rəqəmsal Gələcəyə Addım 2023” müsabiqəsində 6 nəfərdən ibarət “Kod masters” komandasında təmsil olunub: “Komandamız Bakı, Sumqayıt və Ucarından olan məktəblilərdən təşkil olundu”.

“Kod saati” müsabiqəsi onun uğur qazandıqı ilk müsabiqə deyil: “2020-ci ildə Kenquru Beynəlxalq Riyaziyyat Olimpiadasında III, 2022-ci ildə I, 2023-cü ildə isə SASMO Riyaziyyat Olimpiadasında II yeri tutmuşam”.

Davudun təmsil olduğu və I yerin sahibi olan 15 nömrəli komandanın digər üzvləri Araz Hüseynov və Humay Rəşidli Bakı, Banu Mahmudova və Emin Şamsudinov Sumqayıt şəhərindən, Kamil Əşrəfov isə Ucar rayonundan yarışa qatılıb.

İkinci yerin sahibi olan 4 nömrəli komandada Süreyya Dünyamalı Bakı, Elgün Orclu Lankəran, Namiq Zərbəliyev və Nigar Eminzadə Şamaxı, Arif Cəfəri Şabran və Nicat Məmmədli Şirvan şəhər məktəbliləridir.

Üçüncü yeri tutan 12 nömrəli komandanın üzvləri Narin Şıxıyeva, Uğur Şirizadə, Pərişan Hacıyeva, Nigar Putayeva Bakıdan, Aysel Əbülfətova Lankərandan, Oqtay Sultanzadə Şamaxıdan yarışa qatılıb.

Beləliklə, 5-7-ci siniflər üzrə kateqoriyada yarışan 18 şagirddən ümumilikdə 8-i Bakı, 10 nəfəri isə regionlardan mübarizəyə qoşulub.

8-9-cu siniflər üzrə komandalar digər kateqoriyadan fərqli olaraq 4 nəfərdən təşkil olunub. Bu kateqoriyada Gəncə məktəblisi Xanlar İsmayilov, Bakı məktəblisi Əhməd Qəmbərli, Sumqayıt məktəblisi Elçin Mehbalıyev, Ucar məktəblisi Mələhət İsmayilovadan ibarət 2 nömrəli komanda I, Bakı məktəblisi Şahsuvar Dünyamalı və Mehdi Səmədov, Gəncə məktəblisi Emil Əliyev və Xədicə Mahmudovadan ibarət 3 nömrəli komanda II, Bakı məktəblisi Nigar Baxışlı və Kərim Kərimov, Şəmkir məktəblisi Zeyd Heydərov və Xaçmaz məktəblisi Rəşad İsayevin təmsil etdiyi 4 nömrəli komanda III yeri tutub.

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Martın 5-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının 100 illiyinə həsr edilmiş tələbələr arasında futsal turnirində yekun vurulub.

III yer uğrunda mübarizədə Lankəran Dövlət Universitetinin komandası Bakı Neft və Energetika Kollecinin komandasına qalib gəlib. Naxçıvan Dövlət Universitetinin komandası isə Mingəçevir Turizm Kollecinin komandasını məğlub edərək turnirin qalibi olub.

Oyunlardan sonra yarış qaliblərinin mükafatlandırılma mərasimi keçirilib.

Tədbirdə Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası, Azərbaycan Tələbə Futbol Federasiyası, Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daimi Nümayəndəliyi, Naxçıvan Dövlət Universitetinin rəsmi şəxsləri və veteran futbolçular iştirak ediblər.

Bağlanmış mərasimində çıxış edənlər Naxçıvan Muxtar Respublikasının yaranma tarixindən danışaraq, turnirin ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri

Futbol turnirinin bağlanmış mərasimi

arasında futbolun təbliğində, perspektivli idmançıların aşkar edilməsində, həmçinin idmanın yetimlərdə olan gənc nəslin sağlamlığının təmin olunmasında xüsusi əhəmiyyət daşıdığını bildiriblər.

Çıxışlardan sonra turnirdə fərqlənən üç tələbə-futbolçu “Ən yaxşı müdafiəçi”, “Ən yaxşı qapıcı”, “Ən yaxşı oyunçu” nominasiyaları üzrə xüsusi mükafatlarla təltif olunub, qalib komandalara medal və pul mükafatı, çempion komandaya isə kubok təqdim edilib.

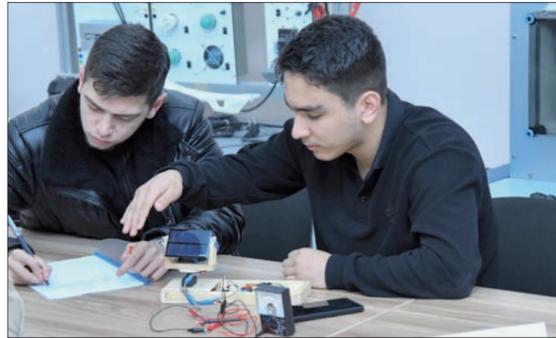
Qeyd edək ki, Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Tələbə Futbol Federasi-

yasının təşkilatçılığı, Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının dəstəyi ilə keçirilən turnirdə 19 ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin komandaları iştirak ediblər.

Turnirin keçirilməsində məqsəd Naxçıvan Muxtar Respublikasının 100 illik yubileyini qeyd etmək, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələrini futbola marağı artırmaq, onlar arasında bu idmanın növünü təbliğ etmək, həmçinin tələbələrə ibarət yığma komanda formalaşdırmaqdır.

BMU tələbələri “Robotik günəbaxan” qurğusu hazırlayıblar

Bakı Mühəndislik Universitetinin (BMU) tələbələri günəş şüalarının hərəkətini izləyən “Robotik günəbaxan” qurğusu hazırlayıblar. BMU-nun baş müəllimi Fəxrəddin Məmmədovun rəhbərliyi ilə mühəndislik fakültəsində

“Kompüter mühəndisliyi” ixtisası üzrə təhsil alan Rafiq Şükürov və Əli Xəlilovun hazırladığı qurğu alternativ enerji mənbəyi kimi günəş enerjisindən istifadə edən yaşayış evləri, müəssisələrin və idarələr üçün olduqca aktualdır.

Kreativ düşüncəyə malik yaradıcı gənclərimizi tanımaqda davam edirik. Budəfəki müsahibim əslən Laçın rayonu Gülləbird kəndindən olan 13 yaşlı yeniyetmə Müsənnif Salahlıdır. 2011-ci il yanvarın 9-da Bakı şəhərində anadan olub. Sumqayıt şəhər Cəlil Səfərov adına 10 nömrəli tam orta məktəbin 7a sinfində oxuyur.

“Atam ixtiralarında mənə stimül verir”

Müsənnif hələ uşaq ikən həmişə nə isə düzəltmək, yaratmaq arzusunda olduğunu, valideynləri tərəfindən düşüncə qabiliyyəti inkişaf etdirən müxtəlif növ məntiqi oyunlara cəlb edildiyini deyir. Ona hədiyyə edilmiş mürəkkəb pazlar yığdığı, 500 ədədi xırda leqolardan müxtəlif qurğular düzəldiyini xatırlayır: “Mən həmişə atamın elektronika sahəsi üzrə bacarıqlarını, avadanlıqları necə təmir etməsinə çox həvəslə izləyirdim və özüm də yeni bir şey düzəltməyə can atırdım. Pultla, batareyalarla işləyən

13 yaşlı ixtiraçı

oyuncaqların necə işləməsinin səbəblərini öyrənmək istəyirdim, oyuncaqları söküüb yenidən yığırıdım. Ağılıma hər hansı ideya gəldikdə atımla da bölüşürəm. Atam ixtiralarında mənə stimül verir. Bizim evdə qırılan əşya və yaxud cihaz atılır. Mən onun hissələrini götürüb başqa nələrsə yaradıram, kabellərdən, batareyalardan istifadə edirəm. Beləcə, valideynlərim bu həvəsimi görüb mənə elektronika üzrə hazırlıq kurslarına yönləndiriblər. Kursa getdikdən sonra mən elektronika sahəsinin sirlərinə yiyələnməyə başladım, arduino, robototexnika mühəndisliyi təlimlərinə qatıldım və yeni ixtiralar üzərində işlədim. Hazırda kodlaşdırma üzrə irəliləməyə çalışıram. Kurs müəllimim Vəfa Həsənovanın sayəsində yeni biliklərə yiyələnirəm, bacarıqlarımı inkişaf etdirirəm. Bunun üçün müəllimimə çox təşəkkür edirəm”.

“Biz ailəsi olaraq hər zaman onun dəstəkçisiyik”

Müsənnifin ixtiraları arasında “Mini karusel”, “Mini kondisioner”, işıqlandırılan “Ağıllı pilləkən” çox diqqəti çəkir. İxtiralarını hərəkətə gətirmək üçün su batareyalarından istifadə edir. Sabit cərəyan nəticəsində qurğular işə düşür. Karusel sürətlə fırlanmağa başlayır, kondisioner soyuq hava verir. “Mini kondisioner” qurğusunun əsas məqsədi sabit otaq temperaturunun saxlanması və isti havanın qəbul edilərək sorulmasıdır. Müsənnifin ixtiraları arasında “Mini karusel”, “Mini kondisioner”, işıqlandırılan “Ağıllı pilləkən” çox diqqəti çəkir. İxtiralarını hərəkətə gətirmək üçün su batareyalarından istifadə edir. Sabit cərəyan nəticəsində qurğular işə düşür. Karusel sürətlə fırlanmağa başlayır, kondisioner soyuq hava verir. “Mini kondisioner” qurğusunun əsas məqsədi sabit otaq temperaturunun saxlanması və isti havanın qəbul edilərək sorulmasıdır.

“Yeni ixtira üzərində işləyir”

Müsənnifin ən çox sevdiyi fənlər riyaziyyat və fizikadır. Sumqayıt şəhər Cəlil Səfərov adına 10 nömrəli tam orta məktəbin fizika müəllimi Xoşbəxt Həsənovaya sevimli şagirdi Müsənnif Salahlı belə xarakterizə edir: “Müsənnif çox təbii, sakit, təbii şagirdir. Fizika dərslərində çox çalışqandır. Həmişə daha yüksək nə isə etməyə çalışır. Dərslər öz yerində, Müsənnifin elmə, texnikaya olduqca böyük marağı var. Müsənnifi yeni bir ixtiraya yönləndirmişəm və o, həmin ideya üzərində işləyir. Çox ümid edirəm ki, Müsənnif öz kəşfləri ilə Azərbaycanımızın adını ucaldan bir ixtiraçı, alim olar”.

Söhbət əsnasında yeniyetmə məktəblimiz gələcəkdə mexanika mühəndisliyi ixtisasına yiyələnmək, bu sahə üzrə faydalı işlər görürək Vətənimizi dünyada tanımaq arzusunda olduğunu dilə gətirir. Müsənnifin hədəflərindən biri də Beynəlxalq STEAM Azərbaycan festivalına qatılaraq yüksək nəticələr əldə etməkdir.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVA

Sertifikatlaşdırmadan öncə diaqnostik qiymətləndirmə

Tərtibəyi-müəllimlər də sertifikatlaşdırmadan keçəcək. Gələcək il üçün planlaşdırılan bu prosese hazırlıq məqsədi ilə ölkə ərazisindəki bütün məktəblərdə təhsil müəssisələrində çalışan tərtibəyi-müəllimlərin diaqnostik qiymətləndirilməsi həyata keçiriləcək. Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru Eşqi Bağirovun sözlərinə görə, diaqnostik qiymətləndirmə təlim ehtiyaclarının müəyyən edilməsi üçün sertifikatlaşdırma mərhələsinə hazırlıq məqsədi daşıyır. Bu nəticə tərtibəyi-müəllimlərin əmək müqaviləsinə təsir etməyəcək.

Eşqi Bağirov:

“17 min nəfər tərtibəyi-müəllim sertifikatlaşdırmaya cəlb ediləcək və proses 2026-cı ildə tamamlanacaq”

Sertifikatlaşdırmaya isə növbəti ildən başlanılacaq. 17 min nəfər tərtibəyi-müəllim sertifikatlaşdırmaya cəlb ediləcək və proses 2026-cı ildə tamamlanacaq.

200 nəfər hərbi rəhbərin əməkhaqqına dəyişiklik edildi

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrindən fərqli olaraq, ümumtəhsil müəssisələrində növbəti qiymətləndirmə artıq yekunlaşıb. Belə ki, hərbi rəhbərlərin diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılıb.

Eşqi Bağirovun sözlərinə görə, ümumtəhsil müəssisələrində 4000-ə yaxın hərbi rəhbər çalışır və onların hər biri diaqnostik qiymətləndirmədən keçirilib. Əməyinin və peşəkarlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən son qiymətləndirmədən sonra 200-ə yaxın hərbi rəhbərin əməkhaqqına dəyişiklik olub. Belə ki, fevralın 1-dən onların əməkhaqqlarına müvafiq əlavələr edilib.

Hərbi rəhbərlərin sertifikatlaşdırılması nəzərdə tutulmasa da ümumtəhsil müəssisələrində fənn müəllimlərinin sertifikatlaşdırılması bu il davam edəcək. Bu il riayiziyat, ingilis, rus, alman, fransız dili müəllimləri, eyni zamanda tədrisi digər dildə olan şagirdlərə dərs deyən Azərbaycan dili müəllimləri sertifikatlaşdırılmaya cəlb olunacaq. Həmin müəllimlərə sertifikatları elektron qaydada təqdim ediləcək. E.Bağirovun fikrincə, bu qərar daha çevik xidmət göstərməyə imkan verəcək və müəllimləri də məmnun edəcək: “Bu, əlçatanlıq baxımından böyük müəllim kütləsinin rahatlığına, bizim isə çevik qərarlar vermək və xidmət keyfiyyətini yaxşılaşdırmağımıza gətirib çıxaracaq”.

Şagird təhlükəsizliyi və sağlamlığı üçün qabaqçılıq tədbirlər görülür

“Ümumi təhsil müəssisələrində şagird davranış qaydaları” ilkin olaraq seçilmiş 329 ümumi təhsil müəssisəsində pilot olaraq tətbiq edilir və ümumilikdə 322 min nəfərdən çox şagirdi əhatə edir. Qaydaların tətbiq ediləcəyi təhsil müəssisələrinin sayının artacağı nəzərdə tutulur.

E.Bağirov pilot müəssisələr üzrə monitorinq və təhlillər əsasında təkliflər formalaşdırıldığını da deyib. Hazırda “Şagird davranış qaydaları”nın yekun versiyası üzərində iş gedir.

Agentlik direktoru şagirdlərin təhlükəsizliyi, sağlamlığının təmin edilməsi məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərdən birinə isə bu ilin əvvəlindən start verildiyini deyib, maarifləndirmə tədbirlərini

4000-ə yaxın hərbi rəhbər diaqnostik qiymətləndirmədən keçirilib

“Ümumi təhsil müəssisələrində şagird davranış qaydaları” 329 ümumi təhsil müəssisəsində pilot olaraq tətbiq edilir

Şagirdlərin təhlükəsizliyi, sağlamlığının təmin edilməsi məqsədilə 1000-ə yaxın məktəbdə görüşlər təşkil olunub

dən danışıb. Onun sözlərinə görə, son bir ay ərzində 1000-ə yaxın məktəbdə görüşlər təşkil olunub və tədris ilinin sonuna kimi prosesin əhatəliliyi artacaq: “Validəylər də çox məmnundur. Prosesi faydalı hesab edirik. Bəzi hallarda hüquq-mühafizə orqanlarından da nümayəndə dəvət edirik. Bu tədbirlərin qabaqçılıq təsir göstərəcəyinə ümid edirik”.

Məktəbə qəbul

E.Bağirov tədris ilinin sonunda hər il müşahidə edilən problem - məktəbə qəbul prosesində ünvan uyğunsuzluğu ilə bağlı valideynlərə bəzi tövsiyələr verib: “Hər il müşahidə etdiyimiz əsas çətinlik ondan ibarətdir ki, valideynlər prosesə gec qoşulurlar. Məktəb seçimi ilə bağlı qərarlarını tədris ilinin əvvəlinə saxlayırlar”.

Tövsiyə isə budur ki, qərar və ya niyyətlərini valideynlər indidən bildirsinlər: “Platforma açıqdır və xahişimiz odur ki, məktəb seçimini vaxtında etsinlər. Ünvan uyğunsuzluqlarının aradan qaldırılması üçün müraciətləri qəbul edirik. Ötən aylar ərzində bu platforma vasitəsilə artıq 600-ə yaxın müraciət müsbət cavablandırılıb. Növbəti həftədən bu platformanı istifadəyə verəcəyik”.

Xidmətin yalnız elektron platforma ilə də məhdudlaşmadığını qeyd edən E.Bağirov “ASAN xidmət” mərkəzlərində də təhsil xidmətləri göstərildiyini xatırladı: “Bir müddətdir ki, ümumi və məktəbəqədər təhsillə bağlı xidmətlərin əsas hissəsi “ASAN xidmət” mərkəzlərində də həyata keçirilir”.

Ruhiyə DASSALAHLI

“Qarşımızda təhlükəsiz və dəstəkləyici öyrənmə mühitinin təmin edilməsi vəzifəsi dayanır”

Bir neçə gün öncə Azərbaycanın təhsil sistemində əhəmiyyətli rolunu Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin müdiri vəzifəsi Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin direktor müavini Nərminə Hüseynovaya həvalə edilib. N.Hüseynova müsahibəsində paytaxt məktəblərində təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün mövcud problemlərin həlli ilə bağlı fikirlərini oxucularla bölüşüb.

Nərminə Hüseynova: “Təhsilin səviyyəsinin insan kapitalının inkişafı çağırışlarına cavab verməsini təmin edən innovasiyalara ehtiyac var”

- Uzun müddətdir təhsil sahəsində çalışırsınız. Sizcə, paytaxtın təhsil müəssisələrində tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində hansı işlərin görülməsinə ehtiyac var?

- Azərbaycanda təhsilin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir, çünki bu, ölkəmizin, millətimizin gələcəyi məsələsidir. Son illər təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində mühüm işlər həyata keçirilib. Bununla belə, sürətlə dəyişən dünyada və sürətlə inkişaf edən Azərbaycanda təhsilin səviyyəsinin insan kapitalının inkişafı çağırışlarına cavab verməsini təmin edən innovasiyalara ehtiyac var.

Uzun müddət təhsil sahəsində çalışdığımıza, əsasən təhsildə keyfiyyət, milli və beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatları, təhsilin inkişafı proqramları ilə yaxından məşğul olduğuma görə deyə bilərəm ki, son 10 ildə Elm və Təhsil Nazirliyi məktəblərdə təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində böyük işlər görür. Keyfiyyətli tədris materiallarına və yenilənmiş kurikulumlara çıxışı təmin edir, hər il müəllimlərin peşəkar inkişafına sərməyə qoyur və onları effektiv tədris üçün dəstək və resurslarla təmin edir, şagirdləri öyrənməyə həvəsləndirmək üçün stimül yaradır.

İndi bizim qarşımızda öyrənmə şəraitinin yaxşılaşdırılması, təhlükəsiz və dəstəkləyici öyrənmə mühitinin təmin edilməsi vəzifəsi dayanır. Şagirdlərin fərdi ehtiyaclarına diqqət yetirmək, onların sərbəst inkişafı və özünüifadəsi üçün müxtəlif imkanların təmin edilməsi, layihəəsaslı fəaliyyət və kollektiv öyrənmənin tətbiqi yolu ilə şagirdlərin tənqidi təfəkkürünü və problem həll etmə bacarıqlarını inkişaf etdirmək vacibdir. Şagirdlərin psixoloji-emosional rifahının dəstəklənməsi, xüsusi təhsilə ehtiyacı olan şagirdlər üçün dəstəkləyici proqramların həyata keçirilməsi də keyfiyyətli təhsilin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Validəylər və ictimaiyyətlə əməkdaşlıq da təhsil prosesinin təkmilləşdirilməsinə kömək etməlidir.

- Bakı şəhərində ümumilikdə 700-ə yaxın təhsil müəssisəsi var. Kifayət qədər böyük struktura rəhbərlik edəcəksiniz. İdarənin hazırkı strukturu bu sistemə səmərəli idarəetməyə imkan verirmi?

- Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin həm miqyasına, həm əməliyyatlarına, həm də ictimai gözləntilərinə görə xüsusi missiyası var. Qarşımızda çox məsuliyyətli vəzifə dayanır.

Hazırda mövcud proseslərin

təhlili aparılır ki, gələcək idarəetmə fəaliyyətini mümkün qədər səmərəli şəkildə optimallaşdırma bilək və təhsil sisteminin strukturları arasında qarşılıqlı əlaqəni yaxşılaşdırmaq.

- Nərminə xanım, Bakı şəhərinin təhsil müəssisələrində nəzarətin gücləndirilməsi istiqamətində hansı tədbirlər görülməlidir?

- Bu gün təhsil sisteminin qarşısında duran vəzifə təkəş şagirdlərin bilik və bacarıqlarının artırılması deyil, həm də gənc nəslin milli-mənəvi dəyərlər və vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasıdır. Bu məqsədlə Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi məktəblərdə bir sıra layihələr həyata keçirir. Sağlamlıq və uğurlu gənc nəslin yetişdirilməsi üçün, ilk növbədə, təlim şəraitinin yaxşılaşdırılması və təhlükəsiz təhsil mühitinin təmin edilməsi vacibdir.

Təhsil müəssisələrində monitorinq və nəzarətin gücləndirilməsi, daha çevik mexanizmin tətbiqi hədəflədiyimiz təhlükəsiz təhsil mühitinin yaradılmasında əsas məsələlərdən biridir. Ümumilikdə şagird təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, risk qrupuna aid edilən təhsilçilərin üzərində ümumtəhsil müəssisələrinin rəhbər və pedaqoji heyəti tərəfindən nəzarətin gücləndirilməsi, məsələ ilə bağlı bütün təhsil iştirakçılarının koordinasiya işləməsi, məktəb psixoloqlarının işinin təkmilləşdirilməsi əsas vəzifələr olaraq qarşımızda dayanır.

Bakı şəhərinin təhsil müəssisələrində nəzarəti gücləndirmək üçün tədris prosesi ilə bağlı məlumatların operativ və effektiv şəkildə izlənilməsi və təhlil edilməsinə imkan yaradan, akademik bacarıqların, eləcə də şagird davamiyyətinin qeydə alınması və monitorinqi üçün rəqəmsal sistemlərin tətbiqi nəzərdə tutulur. Yəni təhsil müəssisələrində tədris və idarəetmə proseslərinin tamamilə elektronlaşması üzrə sistem yaradılması planlaşdırılır.

Bundan əlavə, Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzinə daxil olan sorğular və müraciətlərin təhlili yolu ilə təhsilin keyfiyyət standartlarına riayət olunmasını, təhsil müəssisələrində monitorinq və nəzarət prosesinə valideynlərin və ictimaiyyətin cəlb olunmasını təmin etmək məqsədilə müstəqil ekspertlər tərəfindən təhsil müəssisələrində yoxlamaların aparılması nəzərdə tutulur. Validəylər üçün övladlarının təhsil, davranış keyfiyyətlərini izləmə və müəssisələrdə tədris proseslərini dəyərləndirmə imkanını verən elektron sistemin qurulması əsas hədəflərimizdəndir. Bütün bunlar vətəndaş müraciətlərinə baxılması işinin təkmilləşdirilməsinə və vətəndaş məmnunluğunun artırılmasına xidmət edir.

- Ötən il Bakının bəzi məktəblərində “Ümumi təhsil müəssisələrində şagird davranış qaydaları”nın tətbiqi ilə bağlı pilot layihəyə start verilib. Bu, özünü nə dərəcədə doğruldub və digər məktəblərdə də tətbiq oluna bilərmi?

- “Ümumi təhsil müəssisələrində şagird davranış qaydaları” çox əlçatan və müfəssəl sənəddir ki, bu da həm məktəbə, həm də valideynlərə şagirdin necə olmalı, təhsil müəssisəsində özünü necə aparmalı olduğunu başa düşməyə imkan verir. Hazırda layihə Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyində olan 62 ümumi təhsil müəssisəsində həyata keçirilir.

Pilot layihənin birinci mərhələsinin nəticələrinin təhlili göstərdi ki, bu məktəblərdə tədris mühiti müsbət istiqamətdə dəyişir. Odur ki, dərslərin sonuna qədər Bakı şəhərinin demək olar ki, bütün məktəblərinin layihəyə qoşulacağı gözlənilir.

Bununla belə, bir daha vurğulamaq lazımdır ki, məktəb mühitinin formalaşmasında məktəblə valideynlər arasında əməkdaşlıq mühüm rol oynayır. Təhsil müəssisələrində valideynlərin iştirakı ilə münasibətlərinə əsaslı şəkildə yenidən baxılmalı, bu istiqamətdə işləri gücləndirməlidirlər. Cəmiyyətdən, xüsusən də valideynlərdən lazımı dəstək olmasa, təzə nəticə əldə etmək çox çətin olacaq.

-Məktəb psixoloqlarının işini necə qiymətləndirirsiniz? Sizcə, onların fəaliyyətini necə təkmilləşdirmək olar?

- Təhsil müəssisələrində pedaqoji mühitin formalaşmasına təsir göstərən amillər sırasında sosial-psixoloji mühit mühüm yer tutur. Düşünürəm ki, bu istiqamətlər üzrə məktəb kollektivi ilə ayrı, şagird kontingenti ilə ayrı iş aparılmalıdır. Məktəblərdəki psixoloji mühit çox incə məqam olduğu üçün bu gün həm Elm və Təhsil Nazirliyi, həm də Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi buna xüsusi diqqət yetirir. Son bir neçə ildə məktəblərdə peşəkar psixoloqların cəlb olunması istiqamətində xeyli iş görüldü. Bu gün Bakı məktəblərində ikitərəfli müsabiqənin nəticələrinə əsasən işə qəbul olunmuş 455 ixtisaslı mütəxəssis çalışır. İl ərzində məktəb psixoloqları üçün peşəkar mütəxəssislərin iştirakı ilə təlimlər keçirilir. Gələcəkdə mümkün problemlərin erkən aşkarlanması və vaxtında həlli üçün məktəb psixoloqlarının sayının artırılması, onların pedaqoji kollektiv, şagird və valideynlərə işinin gücləndirilməsi nəzərdə tutulur.

“Zərif mühəndislər”

Gənc mühəndis xanımların inkişafı layihəsi təqdim edilib

Martın 4-də Təhsilin İnkişafı Fondunun və STP (Sumqayıt Texnologiyalar Parkı) Şirkətlər Qrupunun əməkdaşlığı çərçivəsində “Zərif mühəndislər” adlı gənc mühəndis xanımların inkişafı layihəsinin təqdimat mərasimi keçirilib.

Tədbirdə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova, Milli Məclisin deputatı Nigar Arpadarai, Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsimov, STP Şirkətlər Qrupunun baş icraçı direktoru Hicran Valehov, “Sabahın Gücü” İnkişaf Proqramının rəhbəri Şövlə Əliyeva iştirak ediblər.

Açılış nitqi ilə çıxış edən STP Şirkətlər Qrupunun baş icraçı direktoru Hicran Valehov ölkənin sənaye potensialının gücləndirilməsi üçün STP Şirkətlər Qrupunun irihəcmli xüsusi layihələr həyata keçirdiyini bildirib. Peşəkar kadrlara ehtiyac duyulduğunu və bunu nəzərə alaraq keçən il “Sabahın Gücü” adlı layihəyə start verildiyini diqqətə çatdıran H.Valehov seçilmiş 50 nəfər gəncin böyük əksəriyyətinin STP-də işlə təmin olunduğunu deyib. Builki proqramda daha çox gəncin həmin imkanlardan istifadə etdiyini qeyd edən icraçı direktor layihənin əsas vəzifəsinin gənc mühəndis xanımların peşəkarlığının artırılmasına köməklik göstərməkdən ibarət olduğunu vurğulayıb. Həmin Qrant proqramına seçilmiş gəncin təqəddünün STP Şirkətlər Qrupu tərəfindən təmin olunacağını, bu layihənin xanımların mühəndislik ixtisasını seçmələrinə təkan verəcəyini bildirib.

Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova bu kimi layihələrin gənc bərabərliyi baxımından vacib olduğunu qeyd edib. Gənc bərabərliyinin cəmiyyətdə müzakirə olunan əsas məsələlərdən biri olduğunu söyləyən Komitə sədri sənaye sahəsində fəaliyyət göstərən mühəndislərə baxdıqda bu sahəyə xanımların marağının az olmasının hiss olunduğunu və bu məsələdə uzun illər ərzində formalaşmış stereotiplərin də öz rolunu oynadığını bildirib. B.Muradova bu təşəbbüsün məhz formalaşmış stereotipləri qırmaq, xanımlarımıza öz fərdi və peşəkar

inkışaflarında köşf edə biləcəkləri yeni sahələri göstərmək üçün uğurlu bir layihə olacağına əminliyini vurğulayıb.

Daha sonra çıxış edən Milli Məclisin deputatı Nigar Arpadarai sənaye sahəsində kadr yetişdirilməsi üçün vacib olan bu təşəbbüsün münasibətilə təşkilatçıları təbrik edib. N.Arpadarai gənc bərabərliyi ilə yanaşı bu kimi layihələrin gənc kadrların yetişdirilməsi, sözügedən sahədə mütəxəssislərin formalaşdırılması baxımından cəmiyyət üçün çox faydalı olduğunu bildirdi.

Təhsilin İnkişafı Fondunun İdarə Heyətinin sədri Elnur Nəsimov təqdimatı 8 Mart-Beynəlxalq Qadınlar Günü ərzində təsadüf edən layihənin xüsusiyyətləri haqqında danışıb. Qeyd edilib ki, hədəf yalnız gənc mühəndis xanımların təqəddülə təmin edilməsi deyil, eyni zamanda onlar üçün təcrübə, mentorluq, gələcəkdə əmək bazasına daxil olunması istiqamətində tədbirlər nəzərə tutulub.

Qızların Təhsilinə Dəstək Proqramının 3 il öncə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradovanın təşəbbüsü və elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevin dəstəyi ilə həyata keçirildiyini qeyd edən Elnur Nəsimov hazırda Təhsilin İnkişafı Fondunun tərəfdaşları ilə dəstək verdiyi qızların sayının 180 nəfər olduğunu, gələcəkdə bu sayın artırılmasını və daha yaxşı dəstəklə təmin edilməsinin davam etdiriləcəyini diqqətə çatdırıb.

Məlumat üçün bildirək ki, “Zərif mühəndislər” adlı gənc mühəndis xanımların inkişafı layihəsinin başlıca məqsədi yüksək akademik göstəricilərə malik, texniki sahələr üzrə fərqli ixtisaslarda təhsil alan aztəminatlı ailələrdən olan tələbə qızların təhsilinə, onların peşəkar mütəxəssis kimi yetişdirilməsinə dəstək göstərməkdir.

Layihədə iştirak etmək istəyən gənclər aprel ayında Təhsilin İnkişafı Fonduna müraciət edərək proqrama qoşula biləcəklər. Müraciətlərə STP Şirkətlər Qrupu və Təhsilin İnkişafı Fondu tərəfindən yaradılmış “Təqəddül Komitəsi” baxacaq və seçilən namizədlər may ayında müsahibə mərhələsinə dəvət olunacaqlar. Növbəti mərhələdə isə müsahibə mərhələsinə uğurla keçən 50 namizəd üçün STP Şirkətlər Qrupunun istehsal sahələrində mütəxəssislər tərəfindən xüsusi inkişaf təlimlərinin təşkil edilməsi nəzərdə tutulur. Həmçinin, tədris ilinin sonuna qədər davam edəcək layihə çərçivəsində iştirakçılar STP Şirkətlər Qrupunun xüsusi təqəddülə almaq imkanı əldə edəcəklər.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVA

“Əməkdar müəllimlərimizi tanıyaq”

Dərsə hazır olmaları ən gözəl hədiyyəsi oldu

Sahibə Abbasova: “Qadınlar üçün dəyərli olan gündən şagirdlərimi stimullaşdırmaq üçün istifadə etdim”

2012-ci ildən Əməkdar müəllim Sahibə Abbasova Qərbi Azərbaycandır. 1959-cu ildə Qərbi Azərbaycanın Qarakilso rayonunun Vaqudi kəndində anadan olub. 1976-1980 illərdə Naxçıvan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun fizika –riyaziyyat fakültəsində təhsil alıb. “Riyaziyyat müəllimliyi” ixtisası üzrə məzun olan gənc S.Abbasova təyinat alaraq təhsil aldığı Vaqudi kənd orta məktəbində müəllimlikə başlayıb. İlk dəfə dərslərinə girdiyi sinfin şagirdləri ilə aralarında cəmi 4 yaş fərq olub: “Dərsə başladığım gün X sinifdə dərsə girdim. Aramızda yaş fərqinin az olmasından bir az narahat olmuşdum. Amma narahatlığa dəyməmiş. Qısa zamanda şagirdlərimlə ünsiyyət qurdum, onların sinif rəhbəri təyin edildim və indiyə qədər də ilk dəfə əlimə jurnal alıb dərsə girdiyim həmin sinfin şagirdləri məni unuturlar”.

Deyəsən, axı, Əməkdar müəllim S.Abbasova da onları unutmur. 8 mart – Beynəlxalq Qadınlar Günü ərzində yaddaşında yenə onlar var: “Söz vaxtına çəkir, deyiblər, 8 mart ərzində həmin sinifə müraciət etdim. Soruşdum ki, kim məni təbrik etmək istəyir? Hamısı bir-birinin üzünə baxıb əlini qaldırdı. Əksəriyyətinin əli havada idi. Dedim, məni təbrik etmək istəyən növbəti dərsə ha-

zırlıqlı gəlsin, “5” alan məni təbrik etməz olacaq. Gözlədiyimdən də yaxşı nəticə almışdım, özünün “5” qiymətini mənə hədiyyə edən şagirdlərimin sayı həddindən çox oldu. Sinifdə 22 şagird təhsil alırdı, hər biri o gün hazırlıqlı idi. Sevinirdim ki, qadınlar üçün dəyərli olan gündən şagirdlərimi stimullaşdırmaq üçün istifadə etdim və onların hər birinin dərsə hazırlıqlı olmasına nail oldum”.

1 il sonra sevimli şagirdlərindən ayrılıb Sahibə müəllim. Ailə həyatı qurması ilə əlaqədar fəaliyyətini Masis rayonu Kalinin qəsəbəsində davam etdirib.

Erməni təcavüzünün başlaması ilə 1988-ci ildə evini, yurdunu tərk etmək məcburiyyətində qalan S.Abbasova müəllimlik fəaliyyətinə Azərbaycanda davam edib. Əvvəlcə, yəni 15 il 240 nömrəli tam orta məktəbdə riyaziyyat müəllimi işləyib, 2006-2007-ci tədris ilindən isə 54 nömrəli tam orta məktəbin direktoru təyin edilib.

S.Abbasovanın fəaliyyəti məktəbin uğurlarına uğur qatıb. Məktəb 2014/2015-ci tədris ilinin nəticələrinə görə, “İlin ən yaxşı məktəbi” müsabiqəsinə qatılıb və ikinci dəfə qalib olub. Müəllimləri diaqnostik qiymətləndirmədə yüksək nəticə göstərərək məktəbi rayon üzrə birinciliyə çıxarıb. Sadəcə müəllimlərin yox, IX siniflərin buraxılış imtahanlarının, son iki ildə isə, həm də IV siniflərdə qiymətləndirmə nəticələrinə görə ön sıralarda yer almasında direktor kimi onun da payı var.

“Peşə təhsilinə marağım məni bu sahəyə gətirdi”

Salatın Mərdanova:

“Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə doktorantura təhsili almaq istəyirəm”

Peşə təhsili müəssisələrində 3368 müəllimdən 2195 nəfəri qadındır. Onlardan biri Salatın Mərdanova İctimai İş və Xidmət Üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində riyaziyyat müəllimidir.

S.Mərdanova Bakı Dövlət Universitetinin Mexanika-Riyaziyyat fakültəsinin məzundur. 2016-2018-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin riyaziyyatın tədrisi metodikası fakültəsinin “Riyaziyyatın Tədrisi Metodikası və Metodologiyası, Riyaziyyat müəllimliyi” üzrə magistr təhsili alıb. 2020-ci ildə müəllimlərin iş qəbulu müsabiqəsinə qatılaraq uğur qazanıb və peşə təhsili müəssisəsində işə başlayıb: “Peşə təhsili müəssisələrinə böyük marağım məni buraya gətirib çıxartdı. Burada əsas hədəfimiz peşə təhsilində oxuyan tələbələrə buraxılış imtahanlarına hazırlanması və təhsillərini davam etdirmələri üçün şərait yaratmaqdır”.

S.Mərdanova fəal müəllimlərdəndir. O, Dövlət İmtahan Mərkəzinin təşkil et-

diyi marker müəllim hazırlığı kurslarına qatılıb və imtahanlardan uğurla keçib: “DİM-in təşkil etdiyi imtahanlarda açıq tipli tapşırıqların yoxlanmasında iştirak edirəm. Müəllimlərin iş qəbulu müsabiqəsində özümü sınayıb, peşəkarlıq səviyyəmi yoxlayıb, öz üzərimdə işləyərək dərin inkişaf etməyə çalışıram”.

S.Mərdanova özünü inkişaf etdirmək üçün təlim və kurslara da yazılır: “2023-cü ilin may ayında 6 aylıq “Front-End” kurslarında iştirak etdim. Burada riyaziyyatın tətbiqi tələflərini öyrənmək nəinki özüm üçün, həm də tələbələrə bu işdə stimullaşdırmaq baxımından da faydalı oldu. Hazırda ingilis dilində danışıq səviyyəmi artırmaq istiqamətində çalışıram. Hesab edirəm ki, bu, beynəlxalq təcrübəni də araşdıraraq, öz pedaqoji fəaliyyətimdə düzgün istifadə etməyimə kömək edəcək. Bir sözlə, əlimdən gələni edirəm ki, təhsildə monotonluqdan qaçım”.

S.Mərdanova tədris prosesində ən müasir dərsin tələblərini ödəməyə çalışır: “Tədris prosesində İKT-dən istifadə edirəm. Məsələn, riyazi fiqurların situasiya

məsələlərinin animasiyanın köməyi ilə nümayiş təxəyyülün inkişafına, mövzunun dərinəndə dərək olunmasına kömək edir. Mən də bu üsuldən həvəslə istifadə edirəm”.

Hazırda “Açıq dərs”ə hazırlaşan Salatın müəllim yaxın gələcəklə bağlı planlarından da danışıb: “Özümü tədris ingilis dilində aparılan auditoriyada görürəm. Bu planımı qısa zamanda reallaşdırmağı düşünürəm. Təbii ki, dövlətin yaratdığı başqa imkanlardan da yararlanmaq istəyirəm. Məsələn, Dövlət Proqramı çərçivəsində xaricdə doktorantura təhsili almaq hədəfidir. Planlarımı yavaş-yavaş reallaşdıracağam”.

Ruhiyə DAŞSALAHLI

Azərbaycan tarixinin tədrisi və onun təkmilləşdirilməsi yolları

Cəfər CƏFƏROV,

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin rektoru, tarix elmləri doktoru, professor

Tarixin öyrənilməsi mənəvi dəyərlərin qorunması və inkişafına kömək edir, ailədən başlayaraq millət və dövlət səviyyəsində yüksələn sevgini artırır. Ölkənin ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak etmək, dövlətini dünyada təmsil etməyi bacarmaq yalnız tarixçilərin, yaxud bir az da geniş götürsək, humanitar sahə müəssisələrinin işi deyil. Bu işlə hər bir Azərbaycan vətəndaşı, o cümlədən texniki sahədə çalışan insanlar da məşğul olmalıdır. Bunun üçün onların orta məktəbdə əldə etdikləri kifayət deyil, tarixin tədrisi ali məktəblərdə də daha yüksək səviyyədə davam etdirilməlidir. Nəzərə alınmaq lazımdır ki, universitetlərdə tələbələrə yalnız hadisə və xronologiyalar deyil, vətənpərvərlik, milli düşüncə, milli mədəniyyət, milli ideya kimi hissə və dəyərlər, müstəqil vətəndaş mövqeyi bildirmək, keçmişlə gələcək arasında körpü qurmaq bacarığı da aşılan.

Məlumdur ki, Azərbaycan tarixinin ən möhtəşəm hadisələrindən olan 44 günlük Vətən müharibəsindəki misilsiz qələbənin qazanılmasında milli köklərə bağlılıq, vətənpərvərlik, tarixdən alınan ibrət dərsləri müstəsna rol oynadı. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev 2024-cü il fevralın 14-də keçirilən andıçmə mərasimində “...əsas vəzifə gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda, milli ənənələr ruhunda tərbiyə olunmasıdır. Bu məsələyə çox ciddi yanaşmalıyıq və mən bunu əsas vəzifələrdən biri kimi qarşıya qoyuram” – deyərək yeni dövrün əsas tələblərini diqqətə çatdırdı.

Əvvəllər tarix yalnız keçmiş haqqında elm kimi dəyərləndirilirdi, bu gün ona baxış fərqlidir. Bu gün tarix həm müasirliyin, həm də gələcəyin elmi sayılır. Tarix təkcə hadisələr yığını deyil, eyni zamanda xatirə, təcrübə, mülahizələr elmidir. Əgər insanın ümumi tərifini verməli olsaq, onun haqqında “tarix şüuruna malik varlıq” deyə bilərik. Buna görə də, insanı tarixi məlumatlardan və tarix şüurundan ayırmaq qeyri-mümkündür. Tarixi öyrənməklə insan ondan ibrət dərs götürür, nəticələr çıxarır, keçmişdə cəmiyyət üçün faydalı olmuş bilikləri mənimsəyir və onları daha da təkmilləşdirirək inkişaf etdirir. Tarixi öyrənməklə insan öz dünyagörüşünü genişləndirir, biliyini artırır. Bu mənada tarixin öyrənilməsi böyük elmi-idraki əhəmiyyətə malikdir.

Tarix elminin tədrisinin ən vacib cəhətlərindən biri də odur ki, onun əsasını insan faktoru təşkil edir. Bu fənn insanların fəaliyyəti nəticəsində meydana gələn hadisə və prosesləri öyrənməkdir. Tarix sadəcə bir problemin araşdırılmasına həsr edilmiş elm sahəsi deyil, doğru nəticəyə gəlmək üçün insanlara istiqamət verən düşüncə tərzidir.

Universitetlərdə təhsil alan gənclər tarixçi təkəkkürü ilə düşüncəni bacarmalıdır. Bunun üçün onlar müəllimlərinin dinləməklə və seminar məşğələlərində iştirak etməklə kifayətlənməməli, həm də öz bilik səviyyələrini dərindən müstəqil şəkildə artırmalıdırlar.

“Tarix müəllimliyi” ixtisasının təsviri. “Tarix müəllimliyi” üzrə təhsil alan tələbələr həm ümumi tarix, yəni dünya ölkələrinin tarixi, həm də Azərbaycan tarixi ilə bağlı biliklərə yiyələnirlər. Eyni zamanda,

arxeologiya, fəlsəfə, pedaqogika, psixologiya və s. kimi əlavə fənləri də öyrənirlər. “Tarix müəllimliyi” ixtisasına yiyələndikdən sonra onlar orta məktəblərdə Azərbaycan tarixi və ümumi tarix fənlərini tədris edə bilərlər. Magistratura təhsili aldıqdan sonra isə müəyyən bir sahə üzrə ixtisaslaşsınlar.

“Tarix və coğrafiya müəllimliyi” ixtisasının təsviri. “Tarix və coğrafiya müəllimliyi” ixtisası həm tarix, həm də coğrafiyanı tədris edə bilən kadrlar hazırlayır. Bu ixtisas tarix və coğrafiya fənlərinin qarşılıqlı əlaqələri əsasında qurulduğundan, hər iki fənnin eyni səviyyədə mənimsənilməsinə təmin edir. İxtisasın üstünlüyü odnadır ki, onu bitirdikdən sonra ümumi təhsil müəssisələrində həm tarix, həm də coğrafiya müəllimi kimi fəaliyyət göstərmək olar.

Ölkəmizdə “Tarix müəllimliyi” ixtisasına harada yiyələnmək olar?

- * Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)
- * Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Ağcabədi, Quba, Şamaxı, Şəki filialları)
- * Sumqayıt Dövlət Universiteti
- * Lənkəran Dövlət Universiteti
- * Gəncə Dövlət Universiteti
- * Mingəçevir Dövlət Universiteti
- * Naxçıvan Dövlət Universiteti
- * Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu
- * Xəzər Universiteti
- * Bakı Qızlar Universiteti
- * Naxçıvan Universiteti

Ölkəmizdə “Tarix və coğrafiya müəllimliyi” ixtisasına harada yiyələnmək olar?

- * Bakı Dövlət Universiteti (Qazax filialı)
- * Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (Cəlilabad, Şamaxı, Şəki filialları)
- * Sumqayıt Dövlət Universiteti
- * Lənkəran Dövlət Universiteti
- * Gəncə Dövlət Universiteti
- * Xəzər Universiteti

Azərbaycanda filiallarla birlikdə 25 ali təhsil müəssisəsində pedaqoji kadr hazırlığı həyata keçirilir. Bunlardan 14-ü dövlət (9-da həm tarix, həm də tarix və coğrafiya müəllimliyi ixtisasları mövcuddur), 4-ü özəl (3-də həm tarix, həm də tarix və coğrafiya müəllimliyi ixtisasları mövcuddur), 1-i digər nazirlik və komitələrin tabeliyində olan ali təhsil müəssisəsi (tarix ixtisası yoxdur), 6-sı isə müxtəlif ali təhsil müəssisələrinin filiallarıdır (hamısında həm tarix, həm də tarix və coğrafiya müəllimliyi ixtisasları mövcuddur).

Digər ölkələrin ali məktəblərində Vətən tarixi necə tədris olunur?

Əldə etdiyimiz məlumatlara əsasən, *Mirzə Uluqbəy adına Özbəkistan Milli Universitetində* ölkənin tarixi bütün ixtisaslarda keçirilir. Tarix yönümlü ixtisaslarda Özbəkistan tarixi 4 dövrə bölünür: 4 illik, qeyri-tarix yönümlü ixtisaslarda isə müstəqillik əldə edildikdən sonrakı dövrü əhatə etməklə əsas fənn kimi 60 saatla (30 saat müəhazirə, 30 saat seminar) tədris olunur.

Türkiyə Cümhuriyyətinin Anadolu Universitetində ölkə tarixi tarix yönümlü ixtisaslarda 4 il ərzində hər semestrde keçirilir. Bəzi qeyri-tarix ixtisaslarında isə (Edebiyyat, Fəlsəfə, Sosioloji bölüm) I və ya II kurslarda Atatürk ilkeleri və inkılap

tarixi I, Atatürk ilkeleri və inkılap tarixi II əsas fənn kimi tədris edilir.

Yeditepe Universitetində də ölkə tarixi tarix yönümlü ixtisaslarda 4 il ərzində keçirilir.

Hacettepe Universitetinin Tarix bölümündə 4 il boyu İllaç tarixi, Tarix metodologiyası, Türk tarixi, Atatürk ilkeleri və inkılap tarixi I, II, Osmanlı tarixi I, Çağdaş Türkiyə tarixi I, II əsas fənn, Antropologiya və arxeologiyaya giriş, Türk kültür tarixi və tarixi coğrafiya, Cumhuriyetin sosial tarixi, Osmanlı arxiv metinləri isə seçmə fənn kimi tədris planında öz əksini tapmışdır.

Ankara Universitetinin tədris planında Atatürk ilkeleri və inkılap tarixi, İslam tarixi, Eski Anadolu tarixi, Eski Batı tarixi, Selçuklu tarixi, Tarix metodologiyası, Avropa tarixi I, II, III, Anadolu beylikləri və Osmanlı Devletinin kuruluş dönməsi, Karadeniz Kuzeyindeki Türk kavimleri və Rusiya tarixi, Osmanlı tarixi I, II, Kurtuluş savaşı və Cumhuriyet dönməsi Türkiyəsi (1918-1938), Dünya tarixi (XII-XV yy), Cumhuriyet dönməsi Türk Siyasal həyatı əsas fənlər kimi təsbit olunmuşdur.

Rusiya Federasiyasının M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) tədris planına görə, İqtisadiyyat, Politologiya, Filologiya, Kimya fakültələrində Rusiya tarixi I semestr ərzində keçirilir. Tarix fakültəsində isə Rusiya tarixi 3 dövrə bölünməklə tədris olunur: 1-ci dövr – Rusiya tarixi XIX əsrdə; 2-ci dövr – Rusiya tarixi XIX əsr-XX əsrin əvvəllərdə; 3-cü dövr – Rusiya tarixi XX-XXI əsrlərdə. MDU-da Rus mədəniyyətinin tarixi (XX əsr), XX-XXI əsrlərin Vətən tarixinin arxivşünaslığı fənləri də tədris olunur.

Moskva Dövlət Pedaqoji Universitetində (Əsası 1872-ci ildə qoyulmuşdur) 2020-ci ildə tarix yönümlü 4 ixtisas üzrə 5 illik tədris planı təsdiq olunmuşdur. Tarix və hüquq ixtisasında Rusiya tarixi, ümumi tarix əsas fənlər blokunda olub 72 saat müəhazirə, 35 saat seminar olmaqla tədris edilir. Yekunda tələbənin biliyi imtahan vasitəsilə qiymətləndirilir. Tədris planında məcburi təcrübə kimi Pedaqoji və elmi tədqiqat praktikası, həmçinin arxeoloji, arxiv, muzey işi də öz əksini tapmışdır.

Avropa universitetləri sıyahısında reputasiyasına görə tarix üzrə 4-cü yerdə

“...Tarix hər bir insan üçün yeniyetməlikdən başlayaraq, ömrünün sonuna qədər lazımdır”.

Heydər ƏLİYEV, Ümummilli Lider

Ali məktəblərdə Azərbaycan tarixi fənninin tədrisinin mövcud vəziyyəti

Müasir dövrdə ali məktəblərin qarşısında duran əsas vəzifə seçdikləri ixtisası dərindən mənimsəyən, tədris prosesində qazandıqları nəzəri bilikləri təcrübədə tətbiq etməyi bacaran kadrlar hazırlamaqdır. Lakin ali təhsilli gənc yalnız öz ixtisasını mükəmməl bilməklə kifayətlənməməli, ölkədə və dünyada baş verən prosesləri təhlil etməyi, düzgün nəticə çıxarmağı bacarmalı, xalqın tarixinə, mədəniyyətinə, adət-ənənələrinə yaxından bələd olmalıdır. Bir sözlə, ali məktəblər, həm də geniş dünyagörüşlü, milli-mənəvi dəyərlərə bağlı, vətənpərvər ruhlu gənc nəsli yetişdirməlidir. Bu baxımdan ixtisasından asılı olmayaraq, universitetlərimizin bütün fakültələrində Azərbaycan tarixi fənninin tədrisi müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Ulu Öndər Heydər Əliyev 31 yanvar 1997-ci ildə Prezident Sarayında Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının ailmləri ilə görüşündə Azərbaycan tarixinin öyrənilməsinin vacibliyini vurğulayaraq demişdi: “Əlbəttə, müstəqil Azərbaycanda fizika, riyaziyyat, biologiya, kimya və yaxud başqa fənlərin hamısı inkişaf etməlidir. Bunların hərəsinin özünəməxsus çərçivəsi var. Amma tarix hər bir insan üçün yeniyetməlikdən başlayaraq, ömrünün sonuna qədər lazımdır”.

qərarlaşan *Londondakı King Kollecdə (King's College)* birinci tədris ilində tələbələr orta əsrlərdən XX əsrə qədər dünya tarixini öyrənərək, baş vermiş hadisə və proseslərin kökünü araşdırırlar. İkinci tədris ilində onlar müəyyən bölgələrdəki mövzuları daha dərindən öyrənməyə say göstərilir. Sonuncu tədris ilində isə orijinal mənbələrin materialları əsasında bir mövzu seçir və bu barədə tədqiqat dissertasiyası yazaraq təqdim edirlər. Göründüyü kimi, tədris ili 3 kursu əhatə edir və qiymətləndirmə kurs işi, esse, imtahan, təqdimat və dissertasiya işinin müdafiəsi ilə aparılır. Ümumilikdə, 3 il ərzində tələbə 360 kredit bitirməlidir.

Böyük Britaniyanın aparıcı universitetlərindən olan, dünyanın ən yaxşı universitetləri sıyahısında 140-cı yerdə qərarlaşan *Lids (Leeds) Universitetində* 3 illik proqramı əhatə edən Tarix bölümündə I kursda 3 modul keçirilir: 1-ci modul əsas olub tələbələr tarixlə bağlı təməl biliklərin verilməsini təmin edir (20 kredit), 2-ci modulda Britaniya tarixinin təhlili keçmişdən indiyədək keçirilir (20 kredit), 3-cü modul orta əsr, müasir və dünya tarixi olmaqla tələbələr tərəfindən seçilir (20 kredit).

İkinci tədris ilində 3-cü modul üzrə seçilmiş mövzuların daha dərindən araşdırılması həyata keçirilir. “Təcrübədə tarix” (History in practice) əsas modul olub, qazanılmış bilik və bacarıqların praktiki tətbiqini aşılayır: arxiv materialları ilə işləmək, ictimai tarixlə məşğul olmaq, müxtəlif tarixi yanaşmaları araşdırmaq, yeni ən son rəqəmsal texnika və platformaları öyrənmək. Bundan başqa, hər biri 20 kredit olmaqla 13 seçmə modul da təqdim edilir.

Üçüncü tədris ili əsasən, tələbənin öz seçdiyi sahə üzrə ixtisaslaşmasına yönəlib. Bu, ya dissertasiya mövzusu (genişləndirilmiş esse), ya da təqdimat mövzusu kimi (ya çap olunmalıdır, ya da veb-səhifədə yerləşdirilməlidir) (40 kredit) araşdırılıb təqdim olunmalıdır. Dissertasiya işi tələbənin apardığı tədqiqatın əsas nəticəsi kimi 12000 sözdən ibarət olmaqla yazılır. Araşdırma təqdimat mövzusu kimi yazıldıqda isə tələbə tarixlə bağlı digər şəxslərin istifadəsi üçün internet resurs yaratmalıdır.

Gəncə Yaşıl İqtisadiyyat Forumu keçiriləcək

5 tərəfdaş universitet arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC), Gəncə Dövlət Universiteti (GDU), Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (ADAU), Mingəçevir Dövlət Universiteti (MDU) və Azərbaycan Texnologiya Universiteti (ATU) tərəfindən hər il Gəncə Yaşıl İqtisadiyyat Forumunun keçirilməsi barədə Anlaşma Memorandumunun imzalanması məqsədilə görüş keçirilib.

Onlayn keçirilən görüşdə kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlhamə Qədimova, ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Vüqar Kərimov, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin Katibliyinin baş məsləhətçisi Elmar Məmmədov, İqtisadiyyat Nazirliyinin Dayanıqlı inkişaf və sosial siyasət şöbəsinin müdiri Hüseyn Hüseynov, UNEC-in rektoru professor Ədalət Muradov, GDU-nun rektoru professor Yusif Yusibov, millət vəkili, GDU-nun prorektoru dosent Pərvin Kərimzadə, ADAU-nun rektoru dosent Zəfər Qurbanov, MDU-nun rektoru dosent Şahin Bayramov və ATU-nun rektoru vəzifəsini icra edən dosent Yaşar Öməröv çıxış ediblər.

Birinci vitse-prezidentin Katibliyinin baş məsləhətçisi Elmar Məmmədovun moderatorluğu ilə keçirilən görüşdə iştirakçılar Azərbaycanda ilk dəfə reallaşdırılacaq bu təşəbbüsün əsas hədəfinin iqlim dəyişmələri ilə mübarizə, yaşıl iqtisadiyyata keçid, yaşıl artım üzrə dünya təcrübəsinin öyrənilməsi, eləcə də bu istiqamətdə insan kapitalının inkişaf etdirilməsi, professor-müəllim heyəti və tələbələr tərəfindən elmi tədqiqatların aparılması, yaşıl startapların yaradılması, “yaşıl” sektorların inkişaf etdirilməsi, dövlət-özəl “yaşıl” tərəfdaşlığının təşviq edilməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, habelə “ağıllı yaşıl keçid” in müəyyən edilməsi işinə töhfə verməkdən ibarət olduğunu bildiriblər.

Çıxış edənlər forumun Gəncə şəhərində keçirilməsinin təsədüfi olmadığını, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə ölkəmizdə ilk yaşıl şəhər layihəsinin məhz Gəncədə reallaşdırıldığını və şəhərin Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yaşıl şəhərlər proqramında uğurla iştirak etdiyini diqqətə çatdırıblar.

İştirakçılar 2024-cü ilin ölkədə “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” elan olunmasının əhəmiyyətini xüsusi vurğulayaraq, keçiriləcək ilk forumun da məhz həmin çərçivədə təşkil olunacağını qeyd ediblər. Bildiriblər ki, Gəncə Yaşıl İqtisadiyyat Forumu 5 İyun – Ümumdünya Ətraf Mühit Günündə öz işinə başlayacaq və hər il 5-7 iyun tarixlərində Gəncə şəhərində təşkil olunacaq. Ölkəmizin digər universitetləri də Forumun üzvlüyünə qoşula biləcəklər.

Sonra ümumi tələbə sayı 40000 nəfərə yaxın olan 5 tərəfdaş universitetin rəhbərləri arasında layihənin reallaşdırılması məqsədilə Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

“Yaşıl dünya naminə BSU könüllüləri”

Bakı Slavyan Universitetində (BSU) “Yaşıl dünya naminə BSU könüllüləri” təşkilatının ilk təsis iclası keçirilib.

BSU-nun rektoru Anar Nağıyev 2024-cü ilin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” elan edilməsini diqqətə çatdıraraq bu ilin əhəmiyyətindən söz açıb. Rektor ölkəmizin məhz bu kontekstdən çıxış edərək təkcə Azərbaycanda deyil, daha geniş formata, global səviyyədə dünyada ətraf mühitin qorunması, yaşıl dünyanın təşviqi kimi məsələlərə dəstək verdiyini bildirib. O, bu il dünyanın ən mötəbər tədbirlərindən birinin COP 29-un Azərbaycanda keçirilməsinin ölkəmizin global səviyyədə beynəlxalq proseslərə qoşulması, o cümlədən planetimizin qorunması istiqamətində olan beynəlxalq səviyyədəki fəaliyyətinin dünyada necə dəstəkləndiyinin sübutu olduğunu bildirib.

A.Nağıyev 2024-cü ilin ölkəmizdə “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” elan edilməsinin BSU-nun qarşısında da məvafiq vəzifələr qoyduğunu qeyd edib. Rektor bununla bağlı BSU-nun təsdiq etdiyi Fəaliyyət Planına uyğun olaraq il ərzində müxtəlif səpkili tədbirlər, aksiyalar, elmi konfranslar vasitəsilə universitetin bu proseslərə öz töhfəsini verəcəyini vurğulayıb. Bu proseslərdə gənclərin, xüsusilə könüllülərin mühüm rolu olduğunu nəzərə çatdıran A.Nağıyev Fəaliyyət Planına uyğun olaraq universitetdaxili könüllü təşkilatın – “Yaşıl dünya naminə BSU könüllüləri” təşkilatının yaradılmasından söz açıb. O, təşkilatın yaradılmasının məqsədinin tələbələrə universitet daxilində, Nəsimi rayonu ərazisində, eyni zamanda daha geniş kontekstdə həm könüllülük ideyasını, həm də “Yaşıl dünya naminə” fəaliyyəti dəstəkləməkdən ibarət olduğunu bildirib. Rektor təşkilatın növbəti illərdə də universitetin ən innovativ ideyalarını üzə çıxaran mərkəzə çevriləcəyini əminliyini ifadə edib.

BSU-nun türkologiya kafedrasının müdiri Gülnarə Əliyeva-Koşkun “Yaşıl dünya naminə BSU könüllüləri” təşkilatının təşkilatı məsələləri ilə bağlı məlumatları tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Sonda açıq sövsərmə yolu ilə təşkilatın idarə heyətinin sədri və üzvləri seçilib.

Nəticə

Ümumiyyətlə, ali məktəblərdə Vətən tarixinin tədris olunması gənclərimizin geniş dünyagörüşlü, milli şüura malik, vətənpərvər şəxsiyyət kimi formalaşmasına xidmət edir. 44 günlük Vətən müharibəsi bunu bir daha sübut etdi. Bu müharibədə biz şahidi olduq ki, gənclərimiz tariximizi unutmadılar, qəhrəmancasına vuruşdular, Vətən yolunda canlarından keçdilər.

Yeni dövrdə isə suverenliyimizi, ərazi bütövlüyümüzü gələcək nəsillərə ötürə biləcək sağlam gənclik yetişməlidir. Hazırda ideoloji təpki Vətən müharibəsi döv-

ründəkindən daha çoxdur. Bu təpkiyə müqavimət göstərə bilən güclü, savadlı, öz tarixi keçmişini yaxşı bilən və ona sahib duran yeni nəsli yetişməlidir. İxtisasından asılı olmayaraq, ali məktəblərdə təhsil alan gənclərin təqdimatından günümüzə qədər Azərbaycanın keçdiyi tarixi yolu öyrənərək təhlillər aparması və nəticələr çıxarması bu baxımdan olduqca vacibdir.

Vətən mənim bu günüm,
Sabahki toy düyünüm.
Haqqım var ki, öyünüm
Azərbaycan deyəndə!

Etibarsız sayılır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası tərəfindən 2019-cu ildə Musayev Xaliq Arif oğluna verilmiş C-056204 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universitetinin Şəki tədris məntəqəsi tərəfindən 2003-cü ildə Musayev Xaliq Arif oğluna verilmiş A-145822 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi tərəfindən 2002-ci ildə Həsənov Vüsal Səfərali oğluna verilmiş A-094767 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

1 nömrəli Bakı Tibb Məktəbi (indiki 1 nömrəli Bakı Tibb Kolleci) tərəfindən 2002-ci ildə Raxmıyeva Marina Rasimovnaya verilmiş AB-II-078586 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qax rayon Uşaq İncəsənət məktəbini 1995-ci ildə bitirmiş Məmmədova Elza Həsən qızına verilmiş 5805 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası tərəfindən 2008-ci ildə Səfərov Baba Famil oğluna verilmiş B-115031 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Saath rayon Şirinbəy kənd tam orta məktəbi 1982-ci ildə bitirmiş Kərimov Hakim İzzət oğluna verilmiş A-823629 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 100 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Məmmədov Elxan Allahverdi oğluna verilmiş A-297881 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2011-ci ildə Xalinbəyli Kamalə Cavanşir qızına verilmiş B-442590 nömrəli fərqlənmə bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara şəhər M.Ə.Sabir adına 1 nömrəli tam orta məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Orucova Nurlana Nazim qızına verilmiş E-324314 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı İdarəetmə və Texnologiya kolleci (ADNSU-nun nəzdində Sənaye və Texnologiya kolleci) tərəfindən 2020-ci ildə Adıgözəlov Fuad Sahib oğluna verilmiş AA-136475 nömrəli subbakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 284 nömrəli tam orta məktəbi 2023-cü ildə bitirmiş Səfəraliyeva Nuriyyə Əliheydər qızına verilmiş E-563870 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa rayon Dağ Kəsəmən kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 1997-ci ildə bitirmiş Mansurova Zeynab Bayram qızına verilmiş A-187571 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Tərtər rayon Evəqulu kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2005-ci ildə bitirmiş Eyvazova Sima Cəfa qızına verilmiş A-134957 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2017-ci ildə İsmayilov Elnur Ramazan oğluna verilmiş AT-003372 nömrəli diplom və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1998-ci ildə bitirmiş İsgəndərov Vüqar Abdulla oğluna verilmiş B-188372 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 212 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Əliyeva Nigar Vidadi qızına verilmiş B-490623 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutu tərəfindən 1993-cü ildə Əliyev Cavid Rahib oğluna verilmiş İQB-859843 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Qızıllar kənd tam orta məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş Fətullayeva Rəna Sənan qızına verilmiş A-055494 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz rayon Pədar kənd tam orta məktəbin IX sinfini 1996-cı ildə bitirmiş Dadaşov Ceyhun Rəcəb oğluna verilmiş B-060437 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə (attestat) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 5 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2001-ci ildə bitirmiş Əsgərov Niyaməddin Vədadi oğluna verilmiş 397357 nömrəli əsas təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 46 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2003-cü ildə bitirmiş Babayeva Könül Tofiq qızına verilmiş B-528858 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon İdarəetmə və Texnologiya Kolleci tərəfindən 2017-ci ildə Bulayeva Zərəmə Rəşid qızına verilmiş AA-101442 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala şəhər İntegrasiya təlimli internat tipli Gimnaziyanı 2012-ci ildə bitirmiş Bulayeva Zərəmə Rəşid qızına verilmiş A-158071 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Quba şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2002-ci ildə bitirmiş Əhmədov Pərvin Laçın qızına verilmiş A-624642 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hacıqabul rayon Kolanı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2006-cı ildə bitirmiş İsgəndərova Gülbəst Vilayət qızına verilmiş A-407670 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ucar rayon Lək kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 1988-ci ildə bitirmiş Şamilova (Babayeva) Sevinc Veysel qızına verilmiş 460085 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ucar şəhər 1 nömrəli texniki və humanitar fənlər təmayüllü məktəb-liseyi 2017-ci ildə bitirmiş Məmmədov Roman Müzəffər oğluna verilmiş E-050515 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Sumaylı kənd tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Əliyeva Günəl Azad qızına verilmiş B-556330 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Sumaylı kənd tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Musayeva Aksana Nazim qızına verilmiş B-743484 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala rayon Əliabad qəsəbə 1 nömrəli tam orta məktəbi 1982-ci ildə bitirmiş Cumayev Bahaddin Cuma oğluna verilmiş A-604270 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 169 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Əhmədov Zaur Saleh oğluna 2024-cü ildə verilmiş E-549343 nömrəli tam orta təhsil haqqında dublikat attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lerik rayon Vizəzəmin kənd tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Musayev İldırım Nəsrulla oğluna verilmiş A-036078 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Laçın rayon 7 nömrəli tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Müzəffərli Səmrə Dilafət qızına verilmiş B-630364 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 193 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Adıgözəlov Turqay Əkbər oğluna verilmiş A-403394 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə rayon Göyüşlü kənd tam orta məktəbini 2008-ci ildə bitirmiş Abdullayeva Ayten Fərhad qızına verilmiş B-564098 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki şəhər 17 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Salamov Elşən Rahib oğluna verilmiş B-395202 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə Dövlət Universiteti tərəfindən 2023-cü ildə İslamzadə Zeynəb İqbal qızına verilmiş C-201469 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2013-cü ildə bitirmiş Hüseynov Tural Etibar oğluna verilmiş A-356769 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağstafa şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 1993-cü ildə bitirmiş Əliyev Zaur Fəxrəddin oğluna verilmiş A-003544 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 1991-ci ildə bitirmiş Məmmədova (Cəfərova) Rəhilə Mircavad qızına verilmiş A-091614 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Köhnə Alvardı kənd tam orta məktəbinin IX sinfini 2003-cü ildə bitirmiş Abyeve Gülnarə Ramiz qızına verilmiş B-713683 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 102 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Verdüyeva Əfsanə Əhliyəv qızına verilmiş E-542488 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 47 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Orucov Ramiz Vahid oğluna 2014-cü ildə verilmiş 388539 nömrəli tam orta təhsil haqqında dublikat attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şorur rayon Tənənəm kənd tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Tağızadə Razibər Cəfər oğluna verilmiş B-666820 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəki şəhər fizika-riyaziyyat və humanitar təmayüllü liseyi 1999-cu ildə bitirmiş Hüseynova (Səlimova) Əfruz Sadəddin qızına verilmiş A-380391 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şabran şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci ildə bitirmiş Salahova Simuzər İsmayıl qızına verilmiş E-405850 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 26 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Xəlilova Elnarə Yaşar qızına verilmiş A-094504 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası tərəfindən 2010-cu ildə Xələfov Ramil Tələtdin oğluna verilmiş B-185346 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göyçay şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Qasımova (Muradova) Səbinə Babəşah qızına verilmiş A-551808 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abseron rayon Saray qəsəbə 2 nömrəli tam orta məktəbin VIII sinfini 1989-cu ildə bitirmiş Əliyeva Xuraman Ağadın qızına verilmiş ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Sənaye-Pedaqoji Kollecinə (indiki ADPU-nun nəzdində Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kolleci) tərəfindən 2015-ci ildə Qarayeva Nərgiz Feruz qızına verilmiş AA-063362 nömrəli diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Siyan şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2015-ci ildə bitirmiş Xudavərdiyev Elşən Elyar oğluna verilmiş A-483026 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəlilabad rayon Alar kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 1992-ci ildə bitirmiş Eyvazova (Hətəmov) Zülfiyyə Qardaşlı qızına verilmiş A-257955 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bərdə şəhər integrasiya Təlimli internat tipli Gimnaziya məktəbini 2004-cü ildə bitirmiş Mehdiyev İlkin Allahverdi oğluna verilmiş B-058721 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 145 nömrəli tam orta məktəbi 2002-ci ildə bitirmiş Yambulatova (Musayeva) Turanə Ruslan qızına verilmiş A-587268 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan Dövlət Universiteti tərəfindən 2000-ci ildə Muradova Şəlalə İmran qızına verilmiş A-039279 nömrəli bakalavr diplomuna əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Çınarlı qəsəbə tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Hüseynova Güllüsüm Mahir qızına verilmiş E-171811 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Göygöl rayon Quşqara kənd tam orta məktəbin VIII sinfini 1983-cü ildə bitirmiş Rüstəmov Elçin Əsəd oğluna verilmiş 562433 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 129 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2017-ci ildə bitirmiş Tania Shah İbrahim qızına verilmiş A-007741 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor	Sarvan İbrahimov	538-21-55
Mühasibathıq		539-67-74
Reklam və elanlar		539-20-77

Ünvan: AZ-1073/2, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC, 9-cu mərtəbə
Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC-də çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filiali
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisənziya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 563 Sifariş 553
Məsul nəvbətçi: Ş.Cəfərov

Bakı şəhər 10 nömrəli tam orta məktəbi 2019-cu ildə bitirmiş Tania Shah İbrahim qızına verilmiş E-200020 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Laçın şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Əliyeva (Məmmədova) Qələnfir Mirzə qızına verilmiş B-451054 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Avrasiya Universiteti tərəfindən 2014-cü ildə Əsədov Kamran Afər oğluna verilmiş C-041689 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan rayon Birinci Aşaqlı kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Həsənova (Əliyeva) Leyla Atamoğlan qızına verilmiş B-174751 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1994-cü ildə bitirmiş Babayeva İradə Əlibala qızına verilmiş A-050689 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 115 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Bayramova Sevinc Əlişir qızına verilmiş B-314853 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 201 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Haqverdiyev Ramiz Rahiboviçə verilmiş A-456991 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası tərəfindən 2011-ci ildə Kərimov Kamran İlqar oğluna verilmiş B-217449 nömrəli bakalavr diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Salyan rayon Qarabağlı-1 kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2001-ci ildə bitirmiş Vəliyeva Aybəniz Ramiz qızına verilmiş 428426 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci tərəfindən 2015-ci ildə Misirova Aidi Sakit qızına verilmiş AA-068832 nömrəli subbakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Culfa rayon Əbrəqunus kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2003-cü ildə bitirmiş Səfərov Sahib Şahvələd oğluna verilmiş B-700477 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayon Qaralar kənd tam orta məktəbi 2004-cü ildə bitirmiş Sadiqova (Xəlilova) Könül Asif qızına verilmiş B-070080 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ucar rayon Bərgüşad kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Mirzəliyev Sarvan Rövşən oğluna verilmiş E-304337 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 50 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Tahirova (Allahverdiyeva) Məsmə Zakir qızına verilmiş A-647095 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Culfa şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Süleymanova Əminə Səfər qızına verilmiş B-241763 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Balakan rayon Quallar kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Novruzov Emil Xalid oğluna verilmiş E-131723 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təhsil İnstitutunun rəhbərliyi və kollektivi institutun elmi katibi professor Akif Abbasova qardaşı

HAFİZ NURAĞA OĞLU ABBASOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Professor Fərahim Sadiqov ailəsi ilə birlikdə professor Akif Abbasova qardaşı

HAFİZ NURAĞA OĞLU ABBASOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin 1980-ci il buraxılışının 611-ci qrup tələbələri qrup yoldaşları

RAFIQ ƏFZƏL OĞLU NURİYEVİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.